

Zilt

magazine

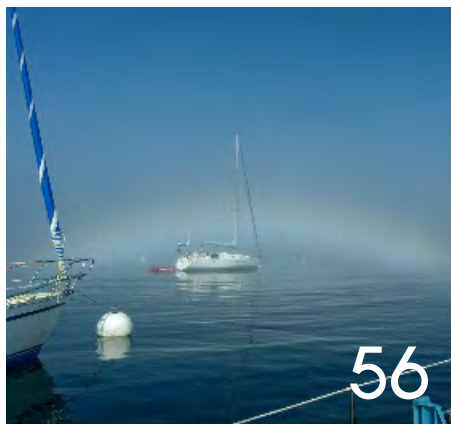
foto: © Stefan Coppens/Team Brunel

deel deze Zilt
facebook.

103
november 2014

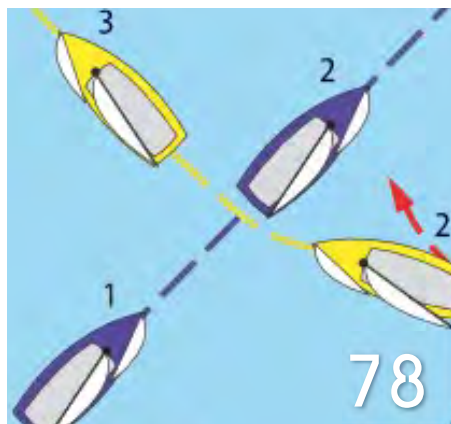
Door de Ogen van Paulus Mooyman bekijken we de Hood 32.

De mistboog blijft een fascinerend weersverschijnsel.

Singlehanded race: een vorm van meditatie...

De slotaflevering van Protest Perikelen over Regel 10 en 16.

HÖGA KUSTEN

10

De bemanning van de *Jonas* verkende de Zweedse hoge kusten...

Hoofdrospelers van de Volvo
Ocean Race aan het woord

EN VERDER...

- 24 ZeilAgenda
- 26 Rolex Middle Sea Race
- 44 In de Wind
- 84 Zilte Spullen
- 100 Zilte Wereld

Eén ligplaats vier vaargebieden...

Onze vaste klanten gaan vóór bij Sail Amsterdam 2015

Reserveer dus nu een
jaarligplaats per 1 april 2015
in Amsterdam Marina of in één
van de zusterhavens binnen
De Jachthavengroep en kom
met uw eigen boot naar Sail!

De voordelen voor u op rij

- een ligplaats tijdens Sail Amsterdam in Amsterdam Marina
- gratis liggen in de zusterhavens
- de mooiste havens op de beste locaties
- al direct van harte welkom op uw nieuwe ligplaats

JACHTHAVEN GROEP

AMSTERDAM
MARINA

REGATTA CENTER
MEDEMBLIK

MARINA
STELLENDAM

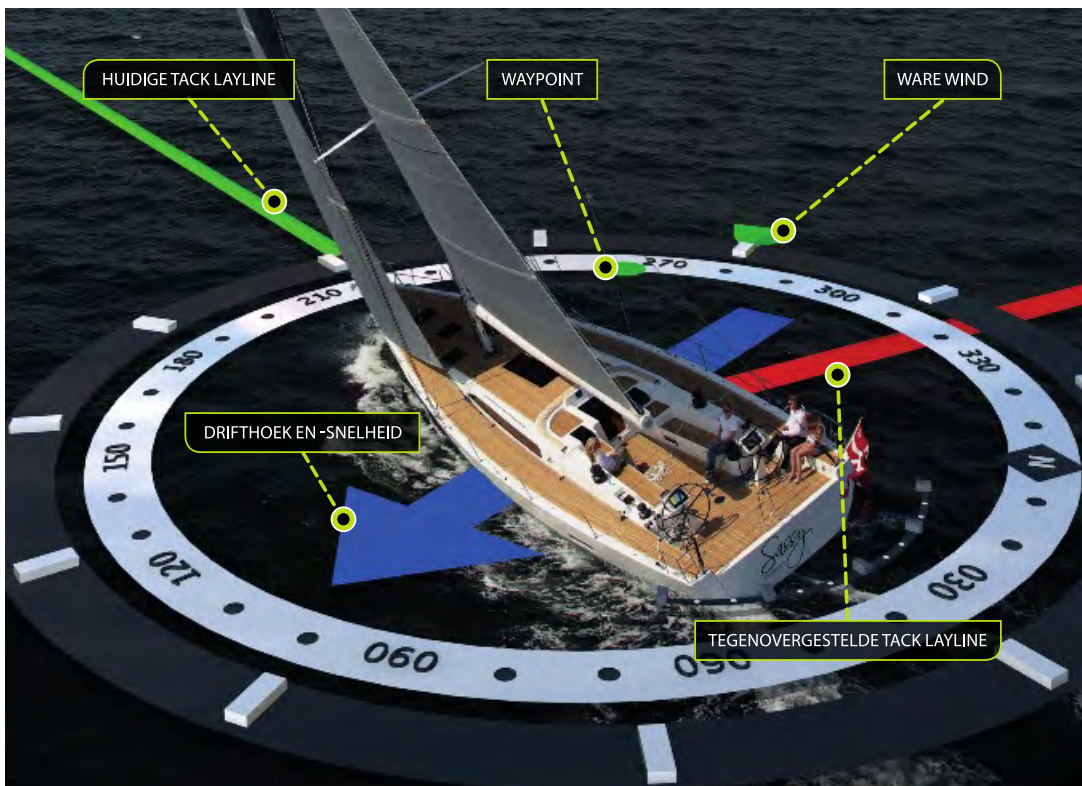
MARINA
SCHOKKERSTRAND

...vier jachthavens

www.jachthavengroep.com

info@jachthavengroep.com

Voor Zeilers: SailSteer

Voor een perfecte dag op het water

Wilt u de wedstrijd winnen, of gewoon een lekker stuk zeilen? B&G's unieke SailSteer functie combineert alle belangrijke zeildata in één scherm. Van kompaskoers, wind, laylines, en getij tot windhoekindicatie en windshiftsectoren. SailSteer geeft u in één oogopslag de juiste informatie. Zodat u geniet van een perfecte dag op het water.

Exclusief verkrijgbaar op:

Zeus Touch

Zeus²

H5000

HOLLAND NAUTIC

SCAN deze code voor meer informatie.

www.hollandnautic.nl

B&G

PASSIE VOOR ZEILEN

BUREAUBLAD

Het najaar is een jaar-
getijde vol bijzonder
licht en afwisselende

weersomstandigheden. Van onstuimig stormachtig tot grijs verstild. In die laatste situatie trof Ruud Kattenberg de fraaie klipper *Stad Amsterdam* op de rede van IJmuiden.... Met een klik op de downloadknop kun je deze plaat de achtergrond van je computerscherm of tablet maken.

GRIJS

Robin Knox-Johnston is een zeilheld van de buitencategorie. Al in 1969 schreef hij geschiedenis door de Golden Globe te winnen. De allereerste solorace rond de wereld. Met zijn houten spitsgatter *Suhaili* deed de Brit er 313 dagen over, een gemiddelde van 3,39 knoop. Het werd een heroïsche race, vol schade, schande en zelfs een mysterieuze verdwijning. Een ijkpunt in de zeilgeschiedenis. Met als fiere overwinnaar de onverstoorbare Knox-Johnston, die als een Edmond Hillary weer een barrière voor de mensheid slechtte.

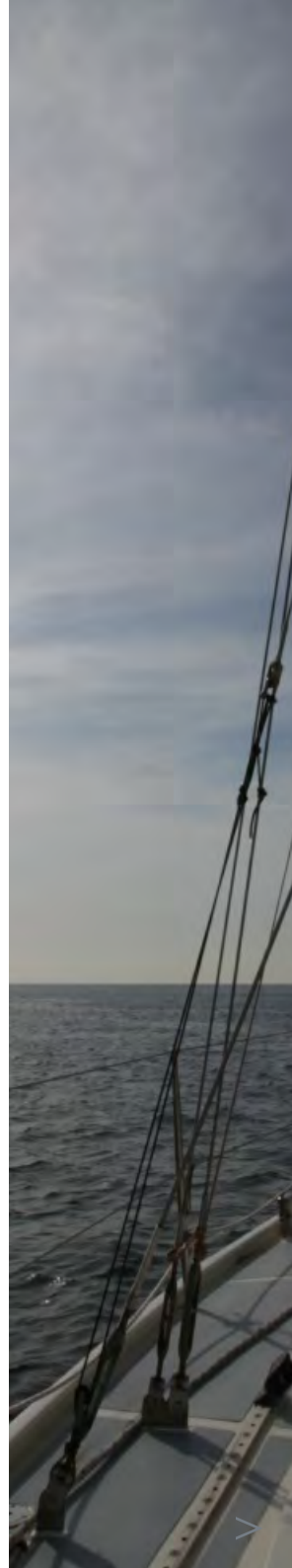
Nadien zagen we hem steeds weer terug in oceaandrives. In 1977 schipperde hij de *Heath Condor* in de Whitbread. In 1994 joeg hij de maxi-cat *Enza* samen met Peter Blake in 74 dagen rond de wereld in de Jules Verne Trophy. En als 68-jarige voltooide hij de Velux 5 Oceans, een solorace die eveneens de wereld rondde.

Wie dacht dat daarmee zijn zeilcarrière voltooid was, heeft het mis. Op 2 november begint Knox-Johnston aan de Route du Rhum. Op zijn 75e racet hij van Frankrijk naar Guadeloupe. In zijn eentje aan boord van een 60 voeter waar ook zeilers die Robin's kleinzoon kunnen zijn, hun handen vol aan hebben. Dat hij al lang niet meer tot de kanshebbers behoort, deert hem totaal niet. Waarom dan toch een oceaan overzeilen? 'Omdat ik geniet van de opwinding van zo'n oceaanrace. Solozeilen is nu eenmaal waar ik me thuisvoel'

Met zijn boot *Gray Power* geeft Robin Knox-Johnston een positieve draai aan het begrip 'vergrijzing'. Even bescheiden als 45 jaar geleden is hij opnieuw een inspiratiebron voor velen. Van een rolmodel voor zeezeilers in spe naar een voorbeeld voor al die zeilers die opzien tegen een rustige oude dag...

de Zift bemanning

TEKST: HANNY VLASKAMP EN JAKOB BREDERVELD

foto: © Rob Glastra

deel dit artikel
facebook.

ZWEEDSE HÖGA KUSTEN WEERGALOOS MOOI

‘Mooier dan de archipel bij Stockholm!’ Dat horen Hanny Vlaskamp en Jakob Brederveld van Zweedse zeilers over de Höga Kusten. Ze zijn in juni met hun Jonas onderweg naar Haparanda, hoog in de Botnische Golf en krijgen het advies het kustgebied 100 mijl ten noorden van Stockholm ook te verkennen...

HÖGE KUST

De Höga Kusten doen hun naam eer aan. Sommige bergen zijn bijna 300 meter hoog. We zeilen tussen eilanden die hoog boven de zee uitrijzen. Grillige rotshellingen begroeid met naaldbomen met daartussen Zweedse zomerhuisjes in prachtige tinten geverfd. Voornamelijk in rood en geel. Het water tussen de eilanden is diep, vaak meer dan 50 meter.

BEBAKENING

Naar Mellanfjärden varend, zien we op de kaart dat er in het laatste ondiepe deel rode en groene bebakening moet zijn, die ons naar een steiger zal leiden. Maar hoe we ook speuren, we zien ze niet. Als we op basis van de Navionicskaart veilig bij de steiger zijn aangekomen, zien we daarop de bebakening liggen. Men is nog bezig ze te verven... Ja, we zijn best vroeg in het seizoen voor Zweedse begrippen. We vinden overigens dat de bebakening in Zweden efficiënt is, al zijn de boeien soms erg dun en daardoor lastig te zien.

EENVOUD IS RIJKDOM

Als we oost van het eiland Härnön weer landinwaarts zeilen, komen we bij een natuurhaventje met de naam Lustholmen. Wat een rust in deze beschutte baai met een kleine steiger. We liggen hier met het achterschip aan een boei en met behulp van de handy duck maken we het voorschip met een lijn aan de ring op de steiger vast. Er is een bastu (sauna) die met hout wordt gestookt. Na anderhalf uur is de temperatuur goed genoeg om te zweten, dus wij er in. Op de bank zittend kun je door een groot raam de fjord inkijken. Wat een rijkdom, deze eenvoud!

ROTSEN KOMEN OMHOOG

Op Norrfallsviken ligt de gastenhaven vlak naast een vissersdorpje. We gaan wandelen en volgen de blauwe stippen die om de 10 meter op een rots of boom zijn geschilderd. De route voert ons langs een bijzonder gebied. Een soort strand van afgeronde stenen die in lagen vanaf het water tot ca 40 meter hoog als een grote band aan de zuidkant van het eiland liggen. Dit fenomeen is gevormd na de ijstijd. Sinds het gewicht van de kilometers dikke ijskap weg is, veert het land terug omhoog. In deze streek nog steeds 1 cm per jaar. Op de zeekaarten staat dat er ook steeds bij, want ook de onderwaterrotsen komen omhoog. Je moet rekening houden met 30 cm minder diepte dan op de kaarten is aangegeven.

HOOGSTE BERG

We moeten voedsel inslaan en besluiten naar Docksta te gaan. Wat een geweldige ervaring om weer zo'n mooi fjord in te varen, omringd door bergen van grillige rotsen met daarop naaldbomen. De havenmeester en zijn vrouw hebben ons zien aankomen, helpen en geven ons allerlei informatie over de haven, het dorpje - waar we wat kunnen kopen - en de omgeving. Dominant is de Skulleberget, de hoogste berg in de Höga Kusten. De dag na aankomst trekken we de bergschoenen aan en gaan die berg op. Een hele klim die wordt beloond met prachtige vergezichten. Na de 'stad' zijn we weer toe aan een nacht in een natuurhaven en die vinden we in de Baggviken op Mjälton. Een 10 meter brede ingang en water van maar 3 meter diep. Weer zo'n weergaloze plek, met een bastu, waar we 's avonds heerlijk opwarmen.

MIDZOMER

De volgende dag is het Midsommar en we willen we het feest rond de meiboom op het eiland Trysunda zien. Daar aangekomen blijken alle plekken op de gastensteiger bezet. Wij laten het anker zakken en gaan met de bijboot aan wal. Opnieuw treffen we zo'n ontzettend leuk vissersplaatsje met haventje, aanlegplek voor de ferry, privésteigers, huisjes en een kerkje. Als we aan de andere kant van de baai lopen, zie ik tot mijn schrik dat *Jonas* niet meer op de plek ligt waar we hem hadden achtergelaten. De golven van de motorboten en de ferry hebben het anker laten krabben.

REGENBOOG

In allerijl word ik met een motorboot van een local op *Jonas* afgezet en kan een stranding op de rotsen worden voorkomen... Hanny roeit met de dinghy terug naar *Jonas* en we besluiten maar ankerop te gaan en door te varen naar Örnsköldsvik. Onderweg breekt een enorme bui los met hagelstenen en heel veel regen. Maar we worden ook getrakteerd op een supermooie regenboog die van oever tot oever loopt.

DIMENSIE

We raken niet uitgekeken op dit mooie stuk kust met zijn prachtige natuur, het heerlijke zeilwater, en de vriendelijke en behulpzame Zweden. Dat het hier 's nachts niet donker wordt, geeft een extra dimensie. Toch zetten we uiteindelijk koers naar onze bestemming Haparanda. Op naar alweer een nieuwe omgeving...

november 2014

- 1 november **Goofies Winterserie.** Colijnsplaat. www.wsvnb.nl
- 1-2 november **Waddenrace.** Platbodems. www.waddenrace.nl
- 1-2 november **Ijsberen Race.** Bergse Voorplas R'dam. www.wv-aegir.nl
- 2 november **Winterwedstrijd.** Enkhuizen. www.ewva.nl
- 2 november **Winterwedstrijd.** Hoorn. Scherpe jachten. www.wsvhoorn.nl
- 2 november **Ijspegel serie.** Scheveningen. www.ijspegeltrophy.nl
- 2 november **Winterwedstrijden.** Drimmelen. www.wsvbiesbosch.nl
- 2 november **Start Route du Rhum.** Saint Malo www.routedurhum.com
- 8 november **Winterkampioenschap Solo.** Loosdrecht. www.soloklasse.nl
- 9 november **Laser 6 Uren.** De Nieuwe Meer. www.wvdekoenen.nl
- 9 november **Winterwedstrijden.** De Kaag. www.kwvdekaag.nl
- 9 november **Pampus winterwedstrijd.** Loosdrecht. www.pampusclub.nl
- 9 november **Winterwedstrijd.** Markermeer. www.flevomare.nl
- 9 november **Grevelingencup.** Ouddorp. www.grevelingencup.nl
- 9 november **Start ARC.** Las Palmas. www.worldcruising.com
- 16 november **Winterwedstrijden.** Haringvliet. www.wsvhelius.nl
- 16 november **Winterwedstrijd.** Braassem. www.braassemermeer.nl
- 16 november **Ijspegel serie.** Scheveningen. www.ijspegeltrophy.nl
- 16 november **Winterserie.** Loosdrecht. www.wvdea.nl

- 16-23 nov. **Strandzeilweek.** Terschelling. www.strandzeilen.weebly.com
22-23 nov. **ONK Strandzeilen.** Terschelling. www.strandzeilen.weebly.com
21-23 nov. **Berenburg Cup.** Zeilschoolwedstrijden. www.berenburgcup.nl
22 november **Coldhanded Cup.** Lelystad. www.coldhanded.nl
23 november **Winterwedstrijd.** Markermeer. www.flevomare.nl
23 november **Winterwedstrijd.** Hoorn. www.wsvhoorn.nl
29-30 nov. **Boterletter.** Kralingse Plas. www.rzv.nl
30 november **Ijspegel serie.** Scheveningen. www.ijspegeltrophy.nl

BEURZEN

- 18-20 nov. **METS vakbeurs.** Rai Amsterdam. www.metstrade.com
6-14 dec. **Salon Nautique.** Parijs. www.salonnautiqueparis.com

2015

- 9-18 januari **London Boatshow.** www.londonboatshow.com
17-25 januari **Boot Düsseldorf.** www.boot.de
14-16 februari **Belgian Boatshow.** Gent. www.belgianboatshow.be
20-22 februari **Belgian Boatshow.** Gent. www.belgianboatshow.be
6-11 februari **Boot Holland.** Leeuwarden. www.boot-holland.nl
11-15 maart **Hiswa.** Rai Amsterdam. www.hiswarai.nl

Rolex Middle Sea Race **HOLLEN OF STILSTAAN**

Het was hollen of stilstaan in de jongste editie van de Rolex Middellandse Zee Race. Bij de Stromboli worstelden de deelnemers zich door een blakte, terwijl de slotfase juist stormachtig was (foto). De 606 mijl lange RMSR, een groot rondje Sicilië vanuit Malta, past in het rijtje Fastnet, Sydney-Hobart en Newport-Bermuda. Geen van die klassiekers heeft echter een rokende vulkaan als waypoint... De 100-voeter *Esimit Europa 2*, geschipperd door oud-olympisch kampioen Jochen Schumann, pakte line honours in 82 uur, 42 minuten en 5 seconden. www.rolexmiddlesearace.com

ZEILEN TEGEN JEZELF

Voordat de restanten van orkaan Gonzalo over ons land raasden, verzamelden de deelnemers van de Singlehanded zich in Lelystad voor de start. Zilt zocht hen op en peilde stemmingen.

'Dit evenement is een vorm van meditatie...'

foto: © Michiel Scholtes

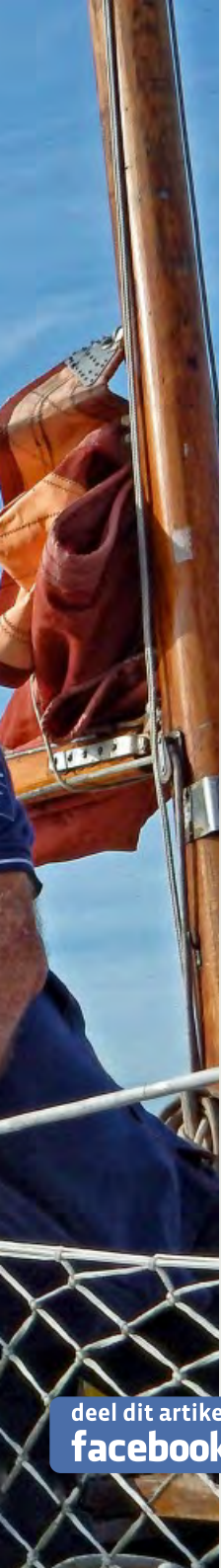
ZATERDAG 19 OKTOBER, LELYSTAD, FLEVO MARINA.

De kom voor het havenkantoor ligt vol slordig gestapelde jachten. Ze zijn heel verschillend van grootte, leeftijd, conditie en karakter. Een bonte verzameling.

Wie langer kijkt ziet nog meer opmerkelijks. Ze voeren allemaal cijferwimpel 1 in het hekstag. Vele hebben een windvaanstuurinrichting of anders wel een elektrische stuurarm in de kuip. Allemaal hebben ze vaarbomen in het want en in de reling van de kleinste hangt een wrikriem. Het valt op dat er nooit meer dan een enkele man in zo'n schip huist, meestal een grijzende. Ze zitten peinzend in de kuip, prutsen aan het tuig of blijven schuw onderdeks. Er hangt spanning. Geen wonder, straks starten ze in de Single-handed, de zwaarste solo-prestatietocht van Nederland.

OORSPRONG

Geschiedenis. Eind zestiger jaren bedacht Reid de Jong, de alternatief levende architect in de vuurtoren van Workum, dat er een meerdaagse herfsttocht moest komen tot behoud van de 'echte' schipperskunst: solo Wad, IJsselmeer en kust bezeilen tot je er bij neervalt. Op de eerste editie, in 1969, kwamen twee deelnemers af. Een storm hield de tweede editie in het Soal. Maar de tocht rijpte in geesten van zeilers die geen voldoening vonden in toenevende luxe en gerief aan boord. Van types die het solozeilen op groot water omhelsden als middel om vooral innerlijke grenzen te verkennen. Die droomden van de OSTAR of Transat en in enkele gevallen deze wedstrijden ook werkelijk zouden zeilen.

EENVOUDIG REGLEMENT

De aantallen deelnemers aan Reids Singlehanded namen toe: 29 in 1975, slechts 12 in 1988 toen Dick Meppelink hem voor het eerst organiseerde, maar 17 in 1990 en 57 in 2001, Dicks laatste jaar, waarna Henri Steneker de organisatie op zich nam. Die is minimalistisch, geheel in de traditie van Reid, zonder commissies of juries, op basis van een eenvoudig reglement: haal stempels in de verplichte havens, doe in de eerste haven je totale geschatte zeiltijd op de post, rust 8 uur per etmaal, houd een logboek bij, schrijf een reisverslag en gebruik de motor slechts tussen havenpiereen en in noodgevallen. Met al deze onderdelen verdient de zeiler punten, waardoor zelfs de traagste en kleinste winnen kan. Vier etmalen hebben de deelnemers voor de havenlijst, die ze varend langs een steiger in een enveloppe krijgen uitgereikt en pas buiten onder zeil mogen openen. Dan nog zeilt nooit meer dan een handvol de tocht reglementair uit. Herfstwinden, ondieptes en vooral vermoeidheid eisen steeds hun tol. Vorig jaar meldde een schipper zich af met de typische mededeling: “Alles ging mis!”

AVONTUREN

De Singlehanded is niet alleen een jaarlijkse prestatietocht, het is ook een web van avonturen, eindeloos doorverteld, soms niet meer herkend door wie ze ooit beleefden. Over een deelnemer die zo gefrustreerd raakte door tegenslag dat hij zijn boot met een bijl te lijf wilde gaan.

**” Een web van avonturen,
eindeloos doorverteld,
soms niet meer herkend
door wie ze ooit beleefden...**

Over zeilers die 's nachts havens op stelten zetten om een onderdeel te bemachtigen voor hun boot. Of die er achter kwamen dat een gemaakte fout hun tocht ongeldig zou maken en stug opnieuw aan het traject begonnen. Die op het Wad de weg kwijtraakten. Die onderweg van uitputting hallucineerden. Verhalen over 's nacht kapot getrapte brillen, verwonde handen, vergeten havenstempels, bezweken stuurautomaten, dieselolie boven de kajuitvloer, vastlopen en in duikpak op zoek gaan naar de geul, buikkrampen door slecht eten en stress. Dit jaar schreef Henri meer dan 40 jachten in, maar de voorspelde harde wind schrok heel wat zeilers af. Uiteindelijk startten er zaterdag om 14.00 uur 34 deelnemers.

Op de volgende pagina ´s komen drie zeilers en de organisator aan het woord.

'SOLOZEILEN NODIG'

Jules de Wolf doet met zijn *Liv*, een Contessa 26, voor de tweede keer mee. “Ik kom van Texel en heb al van alles gehad, mijn voorlaatste boot was een Skoit van Lunstroom, daarmee bezeilden we het hele wad. Toen mijn puberzoon niet meer mee ging, wilde ik een zeewaardige boot helemaal voor mijzelf. Deze kwam op mijn weg. Een gevalletje achterstallig onderhoud: het want trok door het dek, alles wat kon lekken lekte. Maar het was een Contessa! Ik ben decorbouwer en maakte alles zelf: bijvoorbeeld de overloop over het achterdek, de rvs pollepel over de schoorsteen.

De naam *Liv* is die van mijn vrouw. Nee, een echte zeilster is zij niet, ze vindt het wel fijn om met me mee te gaan. Op tochten als deze mis ik haar. Maar, ik heb het solozeilen nodig: de rust, het controleren van alles, ook de pieken van stress, het slaapgebrek. Ook de momenten dat je jezelf 's nachts afvraagt: Wat doe ik hier?! Dan volgt er altijd weer opluchting, overwinningsgevoel. Ja, toch wel trots, al zul je dat met zo'n kleine boot niet snel hardop zeggen.

Het is wel eens moeilijk. De vorige keer zat ik in zwaar onweer voor Oudeschild. Het regende en loeide en knalde. Ik ben er geboren en ben daar weet ik niet hoe vaak daar binnengelopen. Nou, ik herkende de haven niet eens. Nu vaar ik met elektronische kaarten op een goedkope tablet uit de supermarkt en een stand-alone AIS-ontvanger van Nasa en krijg ik echo's van schepen op 8 mijl. Dat helpt.

Ik lijn mezelf nooit aan. Misschien is dat onverstandig. Soms gaat het bijna mis en denk ik: God o God! Maar ik heb die theorie hè: dat ik des te voorzichtiger ben doordat ik me niet aanlijn.

” Altijd volgt er weer opluchting, overwinningsgevoel...

Deze mannen van de Singlehanded zijn apart. Ik pas er wel tussen. Allemaal individualisten die elkaar toch opzoeken. Waarom? Wie begrijpt je anders? Wie snapt je verhalen? Anders luistert er niemand. Ja, mijn vrouw luistert... en een paar man op mijn haventje bij Schoorl, daar luisteren ze ook wel. De rest denkt toch dat je gek bent.”

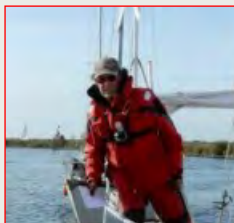

foto:©Michiel Scholtjes

Bij de start overhandigt organisator Henri Steneker de vaaropdracht. De envelop mag pas buiten de haven worden geopend. Pas dan lezen de deelnemers de plaatsen die ze dit jaar in willekeurige volgorde moeten aandoen.

Als alle enveloppen zijn uitgereikt vertrekt Henri zelf, al start hij ditmaal niet.

VAAROPDRACHT

- **Pampus** ronden (links- of rechtsom).
- **Oudeschild** (motoren in het aanloopgeultje toegestaan).
- **Vlieland** (doorzeilen tot de havenhoofden achterlijker dan dwars zijn).
- **Meep** ronden: passage NM17.
- **Lemmer** (doorzeilen tot de lijn VL14 en het dijkje aan stuurboord).
- **Finish Lelystad** (doorzeilen tot tussen de havenpiëren).

'Kunnen knutselen'

De kleinste boot van de vloot is *Noor*, een Kelt 620. Het is ook de meest scharrige en groen uitgeslagen boot. Ook *Noor* krijgt straks te maken met de restanten van orkaan Gonzalo. In de kajuit hangen Tibetaanse gebedsvlaggetjes.

“Ik ben een knutselaar, geen poetser”, zegt Andy van Duinen, met zijn 43 jaren een van de jongere deelnemers. “Ik ben goed in elektronica, vind het ontzettend leuk om dingen te laten werken. Daartoe staat er heel wat accuvermogen aan boord: een 74 voor marifoon en AIS - hoog tegen het

dek voor als we zinken - en een 105 voor mijn stuurauto-
maat. Die laad ik op tijdens de verplichte uren rust. Het is
meer dan genoeg, als ik tenminste goed trim, dan verbruikt
'ie het minst.”

Andy vaart al tien jaar met zijn Kelt: korte gezinstochtjes, veel
solo en al twee keer met zijn jongere zwager naar Lowestoft.
Dit is zijn eerste Singlehanded.

“Als ik naar Engeland zeil, maakt mijn gezin zich wel zorgen.
Voor deze Singlehanded niet. Ik doe rustig aan hoor. Het is
volstrekt legitiem om achteraan te varen. De ambitie is de
tocht reglementair uit te varen. Daar heb ik wel de goed
instelling voor: mentaal hard zijn, je niet gek laten maken
door tegenslagen en kunnen knutselen.

” **DE SINGLEHANDED IS EEN VORM VAN MEDITATIE...**

Mijn winst? Ontsnappen aan de dagelijkse werkelijkheid.
Zelfreflexie. Aan land train ik ondernemingsraden. Dat doe ik
met passie, mensen helpen met hun ontwikkeling is mijn
ding. Maar aan boord ben je helemaal met jezelf bezig, niet
met anderen, die zijn er niet. Je ego lost op in die ervaring. Je
stelt niet zoveel voor, je bent maar een klein deeltje van het
universum. Ik ben boeddhist. De Singlehanded is een vorm
van meditatie.”

foto:©Michiel Scholtes

'DUW IN DE RUG'

Op Aquadraat, een van de drie deelnemende meerrompers, wacht Willem Nater op de start. Een vraag: kruist zo'n catamaran een beetje?

“Jazeker, vorig jaar nog kruiste ik super over de Boontjes toen de mist de deur dichtsloeg. Dit is een prima schip. Gekocht in de US en alleen naar huis gezeild. Ik belde af en toe naar huis met een satelliettelefoon en had verder genoeg aan mijn kluizenaarsgeest. Die eigenschap helpt erg bij deze Singlehanded. Vooraf overheerst spanning en tussen de pieren zit je met een knoop in je buik; je moet over een drempel. Dan zet je zeil, lees

je de opdracht en reken je razendsnel: ga ik noord of ga ik zuid. Vanaf dat moment heb je het een factor twintig drukker dan bij gewoon toerzeilen: altijd uitkijken, even naar beneden om iets te pakken en hup! weer naar boven, etmalen lang.

Waarom je meedoet? Deze tocht is een duw in de rug, een test: zoveel mogelijk zeilend de boot brengen waar het moet, ongecompliceerd bezig zijn met water, wind en zeiltjes. Die vaardigheid spreekt me aan. Nee, ik voel daarbij geen trots. Noem het voldoening omdat je alles voorziet, de juiste spullen aan boord hebt. 'Mind over matter', dat is wel mijn ding.

” **FACTOR TWINTIG DRUKKER DAN BIJ GEWOON TOERZEILEN...!**

Nee, de meerrompers in de vloot vormen geen eigen subcultuur, ik ben niet zo snel als zij, ik hang er een beetje tussenin. Maar ja, je bent toch anders dan de monohulls, ik kan met mijn 30 centimeter diepgang overal overheen. Hoewel, dat gaat ook wel eens mis: ik voer de boot vast op de Steile Bank bij Lemmer. Ik heb toen lopend twee ankers uitgebracht en hem 100 meter naar diep water gelierd. Ik raakte uitgeput, de harde wind draaide en de bank werd lagerwal. Toen heb ik de KNRM gebeld. Tja, dan ben je gediskwalificeerd...”

foto:©Michiel Scholtes

GEDEELDE OVERGAVE

Als organisator heeft Henri Steneker vanaf 1994 aan praktische alle tochten meegedaan met zijn Scalloway, een Bavaria 35. Henri: "Mijn eerst Singlehanded voer ik in 1994 met een slappe Jeanneau Espace. Het werd slecht weer en ik was alleen in de hel. Het was eigenlijk onverantwoord. Ik raakte 's nachts in de Zuid-Meep totaal gedesoriënteerd, spoelde naar de Noord-Meep en werd bij de Pollendam bijna overvaren door een groot schip, dat ik veel te laat zag omdat ik mijn bril niet op had. Waanzin! Daarom roepen veel deelnemers na de zo'n afstraffing ´dit nooit meer´;

maar ze komen allemaal terug, net als ik. Nu ben ik zelf redelijk zeewaardig en heb ik een prachtige stuurauto-maat onderdeks. Deze Bavaria 35 is de enige met een babystag, omdat de mast het derde rif niet verdroeg. Zo is het een goed schip.”

Als enige kent hij vooraf de opdracht die hij de deelnemers aanreikt bij de start. Niemand die dat stoort. Henri handelt uit naam van allemaal. Hij zegt: “Deelnemers waarderen me in mijn rol. Ik ben een echte Einzelgänger, net als zij. Dit evenement is een vorm van meditatie, vooral als het heftig is. Ik zeil dan volledig in het hier en nu. In die meditatieve toestand voel ik me tegelijkertijd alleen en verbonden met de anderen.

” ZE KOMEN ALLEMAAL TERUG, NET ALS IK...

Iedere deelnemer weet, geen zekerheid is absoluut. Ik bemoei me niet met het leven van een ander. Ik weet, het leven zorgt voor mij, ik niet voor het leven. Dat is het principe dat alle deelnemers delen, hoe verschillend ze ook zijn. Daarom lijnt bijna niemand zich aan. Iedereen verklaart ons voor gek, maar wij vinden dat aanlijnen schijnzekerheid. Ik heb geen zekerheid nodig, zekerheid bestaat niet, ik geef me over aan wat er op me afkomt.”

foto: ©Bart Akkerman

KORT MAAR ZWAAR

Hoe het de deelnemers verging...

Door de slechte weersvooruitzichten schrapte de organisatie op het laatste moment Medemblik uit de vaaropdracht. Wie winnaar wordt van de Singlehanded 2014 weten we pas in februari; mede op basis van logboeken en reisjournalen die de organisatie beoordeelt. Feit is dat veel deelnemers onderweg afhaakten door het slechte weer. Zo seinde Willem Nater van de Gemini *Aquadraad*: 'Een muitende stuurautomaat en het vooruitzicht tegen het restant van Gonzalo te moeten opboxen, hebben mij doen besluiten mijn koers nu reeds huiswaarts te verleggen.' Jules De Wolf van de *Liv*: 'Uitgeweken naar Terschelling, motor gestart, in de Slenk ik moest wijken voor de Koegelwiek.' Ad Groeneveld van de Kolibri 800 *Dulcinea* meldt in zijn verslag: 'Pampus niet bezeild, het wordt kruisen. Ik besluit om de strijd op te geven. Kruisend met regen, wind van 25 tot 33 knopen. Voortdurend water over je heen van boven of van onder.'

Editie 2014 was een korte maar loodzware Singlehanded.

www.singlehanded.nl [Z]

De meest beschutte buiten marina aan het IJsselmeer!

Unieke ligging aan het IJsselmeer
 Zeer beschut
 Modern sanitair
 Parkeren nabij de boot
 Gezellig havenrestaurant
 Kraanmogelijkheden tot 40 ton
 Watersportwinkel
 Ligplaatsen van 7 tot 16 meter
 Winterberging
 Speeltuin
 BBQ - plaats
 Fietsverhuur
 800 m Meter zandstrand
 Kite en surf mogelijkheden
 Supermarkt op loopafstand

Dat is Jachthaven it Soal te Workum!

Voor seizoen 2015 nog maar enkele plaatsen beschikbaar!

Kijk voor meer informatie en acties op: www.itsoal.nl

ROUTE DU RHUM

De focus van de internationale zeilwereld mag dan op de Volvo Ocean Race liggen, de Fransen richten zich volledig op 'hun' oceaanrace: de Route du Rhum. De transatlantische solorace start op 2 november in St. Malo en voert de deelnemers over de Atlantische Oceaan naar Guadeloupe. Tal van Franse kanonnen varen de solorace. Onder wie Vendée Globe-winnaars Francois Gabart met de *Macif* en Vincent Riou met *PRB*. Thomas Coville start met de kersverse trimaran *Sodebo Ultim'*, terwijl Yann Guichard de indrukwekkende maxi-tri *Spindrift* (foto) schippert. Verder starten Open 40's en 50 voets multihulls.

www.routedurhum.com

MBO OPLEIDING WATERSPORT

HISWA Vereniging start in februari 2015 in samenwerking met ROC Friese Poort de opleiding Allround Medewerker Watersportindustrie. De opleiding op mbo-3 niveau duurt twee jaar en stoomt studenten klaar voor een baan in de watersportindustrie.

De branchevereniging wil hiermee de vergrijzing en een tekort van technisch geschoold personeel in de watersportindustrie tegengaan.

Inschrijven: www.hiswa.nl/mbo-opleiding.

MATCHRACE WINTERSERIE

Op 22 november start de Winterserie van de Dutch Match & Team Racing Association. Dan wordt in Medemblik het eerste evenement gevaren, in de Elliot 6. Per evenement kunnen zich veertien teams inschrijven waarbij een team moet bestaan uit 3 of 4 bemanningsleden

met een maximum totaal gewicht van 262,5 kg. De teams worden verdeeld over twee groepen die op niveau worden ingedeeld. De kosten: € 90 per team per evenement en bij individuele deelname € 30 per persoon. www.dmtra.nl

OPEN DAG MARIN

Op zaterdag 8 november houdt MARIN in Wageningen open dag. MARIN medewerkers nemen je mee 'op sleeptouw' door de test- en meetwereld van de scheepvaart. Bezoekers zijn welkom van 09.30 tot 17.00 uur. Meer informatie is te vinden op www.marin.nl/opendag.

STREMMING AALSMEERDERBRUG

Wegens uitgelopen onderhoudswerk aan de Aalsmeerderbrug, is er tussen 3 en 15 november beperkte doorvaart in de oostelijke Ringvaart.

De doorvaarttijden van maandag tot en met vrijdag zijn:

05.00 - 06.30 uur; 12.00 - 12.30 uur; 21.00 - 23.00 uur.

Op aanvraag voor 07.00 uur: 09.00 - 9.30 uur. Op zaterdagen gelden de reguliere bedieningstijden tussen 06.00-19.00 uur. Op zondagen wordt de brug niet bediend.

20STE WADDENRACE

Als het charterseizoen erop zit, zeilen charterschippers nog graag wedstrijden. Zoals de Waddenrace op 1 en 2 november, die dit

jaar voor de twintigste keer wordt verzeild. Op zaterdagmorgen start de vloot in Harlingen, om in willekeurige volgorde de havens van Den Oever, Texel/Oudeschild, Vlieland en Terschelling aan te doen. Op zondag finishen ze weer in Harlingen. Het is een strijd waarin kennis van schip, wadden, weer en tactische keuzes bepalend zijn. De winnaar krijgt, behalve eeuwige roem, de Waddenwimpel. www.waddenrace.nl

---

AMSTERDAM YACHT CLUB

Op 1 oktober opende olympisch surfkampioen Dorian van Rijsselberghe, samen met voorzitter Frans van Belle, de Amsterdam Yacht Club, niet te verwarren met de al langer bestaande Amsterdamsche Yacht Club. De nieuwe AYC 'wil het wedstrijdzeilen op zee gaan stimuleren, de jeugd hierbij betrekken

en talenten ondersteunen, maar staat open voor iedereen met een nautisch hart met of zonder boot', zo meldt het persbericht. Leden kunnen dan ook gebruik maken van faciliteiten van Grand Hotel Amrâth aan de Amsterdamse Prins Hendrikkade, waar de nieuwe club zijn sociëteit heeft gevestigd. www.amsterdamyachtclub.com

NO WIND, NO FUN

De 27 ste aflevering van de Antwerp Race is niet doorgestaan. De organisatie zag zich genoodzaakt de wedstrijd af te gelasten omdat de wind uitbleef. Om 12 uur werden de deelnemers in Breskens ingelicht en vervolgens die in Terneuzen. Zuur nieuws voor de meer dan 200 deelnemers.

KENNIS OPDOEN IN HET SCHEEPVAARTMUSEUM

Op 1 november is het Scheepvaartmuseum in Amsterdam open van 19.00 tot 02.00 uur, tijdens Museumnacht. Er is een speciaal programma rond het thema 'golven'. Elke zondag in november zijn er instaprondleidingen, met bezoek onder leiding van een gids aan de tentoonstellingen 'Jachtmodellen' en 'Navigatie-instrumenten'. Elke vrijdagmiddag in november vertellen specialisten over een bijzonder schilderij of object. Zo wordt de Volvo Ocean Race belicht met een 'verhaal op zaal'.

www.hetscheepvaartmuseum.nl

GESLAAGD DEBUUT DUTCH MATCH CUP

Lelystad stond eind september in het teken van het matchraceren. De eerste editie van de Dutch Match Cup, eind september in Lelystad, is gewonnen door Taylor Canfield en Team US One. Onder grote publieke

belangstelling versloegen ze Ian Williams in twee finaleraces. De DMC was onderdeel van de wereldwijde Alpari World Match Racing Tour. www.dutchmatchcup.nl

---

5 JAAR ZEILEND KUNSTSTOF

De Behoudsvereniging Klassieke Polyester Jachten (BKJP) bestaat 5 jaar. In november 2009, tijdens de Klassieke schepenbeurs in Enkhuizen, werd begonnen met het werven van leden. Op dat moment bestond er nog

geen vereniging voor eigenaren van polyester klassiekers. Terwijl de eerste kunststof jachten toen al 50 jaar oud waren. Anno 2014 heeft de BKJP bereikt dat polyclassics meer worden geaccepteerd binnen de klassieke

wereld. De vereniging telt nu zo'n 100 jachten. Norm voor toelating: polyester bouw materiaal, een ontwerp van voor 1970 en een bouwjaar van voor 1980 (of iets jonger maar van traditioneel ontwerp). De vereniging zoekt nog actieve leden. www.bkjp.nl

STRANDZEILWEEK

Terwijl waterzeilers druk zijn met de winterberging, gaan strandzeilers juist rollen. Terschelling is de beste strandzeilstek van ons land en volgens kenners is het strand daar in november op z'n best.

Daarom wordt van 16 tot en met 23 november de Strandzeilweek Terschelling gehouden. Met in het aansluitende weekend van 22 en 23 het Nederlands Kampioenschap Strandzeilen. www.strandzeilen.weebly.com

---

DETTIG JAAR GOOFIES

Dit jaar is het dertig jaar geleden dat twee zeilers besloten dóór te zeilen na het reguliere seizoen. Beide zeilers heetten toevallig Goof. Zo ontstond de jaarlijkse Goofies vanuit Colijnsplaat, een druk bezochte winterserie. Traditioneel gehouden op de eerste zaterdag van de maanden oktober tot en met april. Open voor gemeten (ORC, IRC) en ongemeten schepen. Ongemeten boten krijgen een SW handicap.

ZEILRACE EN -RALLY 2015

Het ene jaar is er de Colin Archer Memorial, het andere jaar heb je de Driehoek Noordzee én de Zeilrally en – Race. Het laatste evenement start op 18 juli in Scheveningen en zet ditmaal koers naar St. Malo in Bretagne. Een uitdagend stuk zeilen, langs de Kanaaleilanden, van circa 350 mijl. De wedstrijddeelnemers zeilen een langer traject van 500 mijl. De vloot vindt ligplaatsen in de beschutte Bassin Vauban, pal naast de historische citadel. Daar kan desgewenst van bemanning worden gewisseld voor een verdere vakantiereis. www.zeilrace-rally.nl

---

NIEUWE EBA VOORZITTER

Voormalig bestuurslid van het Watersportverbond Willem Dekker is verkozen tot de nieuwe voorzitter van de European Boating Association (EBA). De EBA richt zich op tal van watersportonderwerpen binnen Europa, zoals regelgeving, technische eisen en milieukwesties. Ook behartigt de EBA de recreatieve belangen op de Europese binnenwateren en streeft naar de bevordering van het ICC (International Certificate of Competence). www.eba.eu.com

CHECKLISTS WINTERKLAAR MAKEN

Het leek er even op dat de zomer nooit zou eindigen, maar zo langzamerhand wordt het toch tijd je boot winterklaar te maken. Moeilijk is dat niet, maar wel ligt het risico dat je iets vergeet voortdurend op de loer. Iets dat je maar eenmaal per jaar doet, wordt nu eenmaal niet snel een routine. Gelukkig circuleren er online allerlei checklists die je helpen om niets over het hoofd te zien.

Nieuw is de lijst van jachtverzekeraar DOV. Handig extraatje is dat de kluslijst voor meerdere jaren geldt. Zo weet je precies wanneer je impeller of koelvloeistof voor het laatst verving.

**DOWNLOAD DE WINTERCHECKLIST VAN DE
DOE DOV VERZEKERINGEN**

De lijst op de website van de Doe-het-zelf-jachtmakelaar is al even compleet en legt hier en daar nog wat andere accenten.

**DOWNLOAD DE WINTERCHECKLIST VAN DE
DOE HET ZELFJACHTMAKELAAR**

NIET TE STOPPEN

Onder de grote namen die aan de Route du Rhum meedoen, is ook die van Sir Robin Knox-Johnston. De 75-jarige Brit zeilt met zijn Open 60 *Grey Power*, waarmee hij eerder de Velux Five Oceans 2006/7 voer. Volgens eigen zeggen voelt hij zich fitter dan ooit en speelt zijn leeftijd geen rol. Knox-Johnston vestigde in 1969 zijn naam toen hij de allereerste solorace rond de wereld won, de Golden Globe. Met zijn houten dubbelender Suhaili zeilde hij toen in 313 dagen rond.

Knox-Johnston werd in 1970 en in 1994 in Engeland uitgeroepen tot 'zeiler van het jaar'. In 1995 werd hij geridderd en draagt sindsdien de titel van 'Sir'. In 2008 kwam hij in de ISAF Hall of Fame. Hij is betrokken bij Clipper Ventures dat de tweejaarlijkse Clipper Round the World Yacht Race organiseert. www.clipper-ventures.com en www.robinknox-johnston.co.uk

Zorgeloos stallen.

Jachtstalling binnen & buiten

Refit, reparatie & onderhoud

Watersportwinkel

Jachtmakelaardij

Ons serviceteam staat klaar om uw jacht een goede plaats te geven.

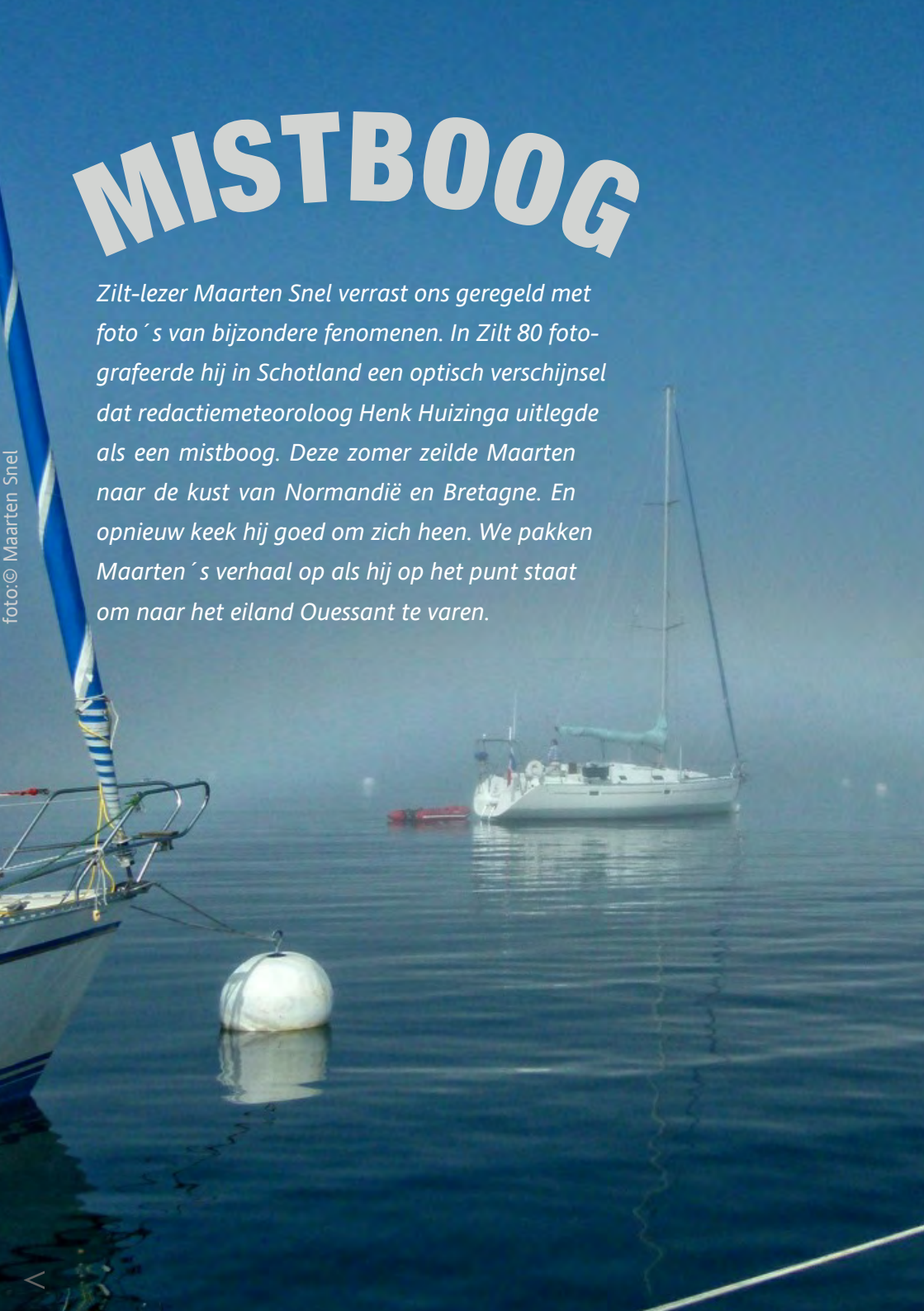
Wij houden de vaart erin.

**Neem contact
met ons op**

MISTBOOG

Zilt-lezer Maarten Snel verrast ons geregeld met foto's van bijzondere fenomenen. In Zilt 80 fotografeerde hij in Schotland een optisch verschijnsel dat redactiemeteoroloog Henk Huizinga uitlegde als een mistboog. Deze zomer zeilde Maarten naar de kust van Normandië en Bretagne. En opnieuw keek hij goed om zich heen. We pakken Maarten's verhaal op als hij op het punt staat om naar het eiland Ouessant te varen.

foto: © Maarten Snel

'For a first visit settled weather, no swell and good visibility (often poor in July) are ideal', waarschuwt de Reed's Almanac voor de tocht over het water met zijn felle tijstroom. Het zijn precies de omstandigheden die zich op 2 juli aandienen. Maar zelfs in het lichte weer blijken de stromingen rond het eiland niet mals. Gelukkig keert de rust weer als we de ankerboei bij Lampaul bereiken. We verkennen het eiland en bezoeken het vuurtorenmuseum, een soort van bedevaartsoord. De volgende ochtend moeten we al weer uit de baai vertrekken. Er wordt een zuidwesten wind verwacht en dan lig je daar erg ongemakkelijk.

deel dit artikel
facebook

Direct bij het opstaan blijkt het al foute boel te zijn: mist, potdichte mist` 'Visibility poor in July'. Dankzij digitale kaarten en de radar is mist niet meer iets om vreselijk angstig van te worden, maar relaxed is anders. We zetten wat extra waypoints uit en maken ons klaar om te vertrekken. Dan ineens zie ik het verschijnsel dat ik twee jaar geleden voor het eerst zag. Maar nu nog veel mooier en gaver dan destijds: een mistboog. Opvarenden van omliggende schepen wijs ik dit prachtige verschijnsel; niemand heeft het eerder gezien. En dankzij de eerdere uitleg van Henk Huizinga heb ik iedereen verteld wat het is en hoe zo'n mistboog tot stand komt.

Mistbogen ontstaan vooral als het opklaart en de mist zich vlak onder de kust nog net kan handhaven, legt Henk Huizinga uit. Voorwaarde is dat de waarnemer de zon in zijn rug heeft. Het van achteren binnenvallende zonlicht wordt in de mistlaag gebroken door waterdruppels, net als bij een regenboog maar over het algemeen minder spectaculair. Alleen als de mistlaag voldoende hoog is, zie je een complete boog zoals op deze foto's...

JACHTHAVEN
**Marina
Den Oever**

WWW.MARINADENOEVER.NL

Tel. 0227-511789

- Gelegen aan IJsselmeer
- Naast de afsluitdijk/Waddenzee
- Ligplaatsen tot 17 meter
- Maritiem restaurant 'De Dikke Bries'
- Zomer/winterstalling
- Reparatie en onderhoud
- 30 tons botenlift
- Alle faciliteiten aanwezig

WONEN EN LEVEN AAN EN MET HET WATER

- Uw eigen stek op een unieke plek in Nederland!
- Genieten van rust, zon, zee en zilte lucht?
- Op een eiland in het IJsselmeer direct gelegen aan de Waddenzee

WWW.WIERHOOF.T.NL

Hagoort Sails

Original Dutch Quality

CRUISING
TOURLINE

OFFSHORE
PERFORMANCE

RACE
HIGHTECH

POLYESTER SHOPPEN.NL

Polyester/Epoxy?

Topcoat
en gelcoat
leverbaar in

ELKE
RAL
KLEUR

De webshop voor uw:

polyesterharsen   onderwatercoatings   dd lakken
epoxyharsen   glasweefsels   lijmen

BIJ BESTEDING VANAF €50.-
GÉÉN VERZENDKOSTEN

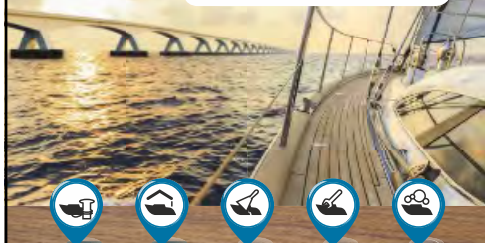
SNELLE LEVERING

KWALITEITSPRODUCTEN

KLANTENSERVICE

www.polyestershoppen.nl

U kent de
Oosterschelde
maar kent u ons al?

Ligplaatsen   Stalling   Reparatie   Service   Onderhoud

VAN DER REST
nautic
marina

T: 0113 60 02 70   Kats

WEMELDINGE
(jachthaven)

T: 0113 62 20 93
Wemeldinge

**Kats en
Wemeldinge:**

U komt voor de
Oosterschelde,
u komt terug
voor onze
havens...

www.vdrest.nl

GRATIS onderhoudsset
voor uw bootkap of tent

Laat uw zeil, bootkap, tent reinigen en
impregneren/coaten bij **ULTRAMAR** en
ontvangt een **GRATIS** onderhoudsset

Gratis

www.zeilwasserij.nl / www.ultramar.nl

**LIGPLAATSEN
BESCHIKBAAR**

deltamarina
KORTGENE

**VOLVO
PENTA**

Gratis
WI-FI

Fullservice jachthaven

aan het Veerse Meer in Zeeland.

www.deltamarina.nl

TEKST RUUD KATTENBERG

foto: © Stefan Coppens/Team Brunel

deel dit artikel
facebook.

HET GELIJK VAN DE VOLVO OCEAN RACE

Twee weken na de start van de Volvo Ocean Race is de uitslag van de eerste etappe nog altijd uiterst onzeker. Met nog 2000 mijl te gaan is het wedstrijdverloop spannender dan in enige voorgaande editie van de legendarische race rond de wereld. Hoewel het podium in Kaapstad dus nog lang niet is ingevuld, lijkt de Volvo Ocean Race Nieuwe Stijl al wel een absolute winnaar te kennen; de wedstrijdorganisatie.

Hun keuze voor een strikte eenheidsklasse heeft de race teruggeven aan zeilers en publiek. Ongeacht hun budget strijden alle teams dit keer met precies dezelfde wapens.

De nieuwe VO65's moesten veiliger, betrouwbaarder en goedkoper zijn dan hun 70-voets voorgangers. En dat zonder de vrijheid tot modificeren of experimenteren die teams in het verleden uitdaagde technische grenzen op te zoeken. De paar procent in absolute prestaties die daardoor moesten worden ingeleverd, nam de organisatie op de koop toe. Ook niemand van de deelnemers klaagde daar over. Begrijpelijk, veel meer dan bij topsnelheden is een zeilrace gebaat bij een spectaculair wedstrijdverloop. Te vaak in het verleden werden uitslagen bepaald door de kwetsbaarheid van de boten en niet door de beste zeilers.

Hoewel het nog te vroeg is voor een definitieve conclusie, wijzen 4000 zware mijlen er op dat de organisatie met de nieuwe formule het gelijk aan zijn kant heeft. Het kan dus bijna niet anders dan dat er op het Volvo Ocean Race hoofdkantoor in Alicante al stiekem een flesje bubbels op tafel kwam.

ATLANTIC THRILLER

De eerste etappe van de Volvo Ocean Race lijkt in niets op vorige edities. Waar normaal gesproken de passaat een snelweg naar de evenaar creëert, heersen dit keer frontenpassages en tegenwind. Dagenlang moet er hoog aan de wind worden gekruist. Een week na vertrek schemeren aan de oostelijke horizon nog altijd de contouren van het Afrikaanse vasteland.

Maar het zijn niet alleen de weersomstandigheden die het de deelnemers moeilijk maken. Dat de boten voortdurend in het zicht van elkaar blijven maakt de race pas echt loodzwaar. Geen moment krijgen de bemanningen de kans om in hun ritme te komen. Telkens reagerend op elkaars manoeuvres, zeilwissingen en tactiek. Het klassement wijzigt even vaak als de drieuurlijkse positie rapporten. Als deze Zilt verschijnt is de vloot nog een week van Kaapstad verwijderd en is speculeren over de afloop nog altijd uiterst risicovol.

Op de volgende pagina's gaan we nog even terug naar Alicante in de dagen voor de start. Daar spraken we met drie van de acteurs die toen nog onwetend waren van hun rol in de 'Thriller van de Atlantic'...

GERD-JAN POORTMAN - TEAM BRUNEL
VOORDEKKER

‘MEEDOEN OM TE WINNEN...’

Samen met Bouwe Bekking en Gideon Messink stond Gerd-Jan Poortman aan de basis van wat later de Team Brunel campagne zou worden. Hij is er nog altijd erg trots op dat alle inspanningen om weer een Nederlands team aan de start te brengen zijn geslaagd. *“Dan stap je uit je bed, en dan heb je zo iets van: ‘het is ons gelukt!’”*

Ondanks zijn eerdere rol is Gerd-Jan in Alicante weer gewoon het bemanningslid dat ‘Jonny’ wordt genoemd. *“Ik ben blij dat ik het hele proces kon meelopen en heb heel veel geleerd. Maar vanaf het moment dat het gaat lopen moet je de juiste mensen de juiste dingen laten doen. Dus ben ik nu weer gewoon een zeiler in het team.”*

Gerd-Jan kan de nieuwe VO65 goed vergelijken met de VO70 waarop hij eerder voer. *“We hebben de boot flink getest en ik heb er zeker vertrouwen in. Dat had ik trouwens ook wel in die 70, hoor... Maar vooral door de hoge opbouw is het een stuk fijner in de kuip. Daardoor is het een stuk droger.*

En als je een keer uit het roer loopt kun je aan lij veel makkelijker bij de schoot zonder dat je wordt weggespoeld. Er is dus zeker goed over de veiligheid nagedacht. Maar weet je, als je van een golf afdendert en je staat op het voordek dan maakt het allemaal weinig uit of je op deze boot zit of op een 120-voeter. Je moet gewoon altijd blijven oppassen...”

Geldt dat extra omdat hij dit keer voor het eerst vertrekt als de vader van twee kinderen? *“Ik heb niet het gevoel dat dat veel met mijn hoofd doet. Sowieso zijn de wilde haren sinds ABN/Amro wel een beetje verdwenen. Ik ben rustiger en doordachter geworden. De kinderen...? Ik weet dat ik de sport op een veilige manier beoefen. Ik zal mijn zwemvest dragen, mij aanlijnen. En als ik dacht dat ik risico zou lopen om niet terug te komen, dan zou ik zeker niet gaan. Natuurlijk kan er een altijd een ongeluk gebeuren, maar dat kan ook bij amateurvoetbal. In vergelijking met heel veel sporten is zeilen een veilige sport...”*

Met slechts 8 zeilers is de VO65 zeker niet overbemand. Hoe zwaar is dat? *“Aan de ene kant heb je minder zeilers, dus als je aan dek bent, ben je altijd druk. Maar tegelijkertijd helpt ook iedereen mee.*

Er is een veel minder strikte rolverdeling waarbij de specialisten de anderen aansturen.

En aan de andere kant heb je ook niet zoveel zeilen. Een zeilwissel is zwaarder, maar je zult er ook minder hebben. Je zult dus veel vaker de vier uur dat je van wacht af bent, ook daadwerkelijk kunnen slapen...”

Dat het zeilen in een eenheidsklasse de race nog zwaarder maakt, lijkt wel zeker. Met identieke boten kan elk moment van verslapping door je tegenstander worden benut. Is er ook nog ruimte voor ontspanning als je 6000 mijl geconcentreerd moet blijven? *“Muziek, een boek?”* Gerd-Jan moet zich overduidelijk even verplaatsen in een wereld die niet de zijne is. *“Sommige mensen kunnen dat. Maar ik, ik wil alleen maar slapen... Je in vier uur weer helemaal opladen voor de volgende wacht. Daar gaat het wat mij betreft om. Weet je, je kiest ervoor om de Volvo Ocean Race te doen, en dat doe je niet om te ontspannen. We moeten naar Kaapstad misschien wel 26 dagen knallen en dat gaan we dan ook doen!”*

‘Als we 26 dagen moeten knallen, gaan we dat ook doen...’

Over de aspiraties van Team Brunel is Gerd-Jan on-nederlands helder. *“We doen mee om te winnen! Dat maakt het een stuk moeilijker. Je bent voortdurend op zoek naar die laatste paar procent.”*

Aan het team zal het wat hem betreft niet liggen. *“We zijn een goed uitgebalanceerde bemanning. Bouwe en Capey (navigator Andrew Cape) zijn allebei net vijftig en die krijg je niet gek. Dan heb je Pablo en Laurent, dat zijn echte spitsenfinger zeilers. En Jens en ikzelf als de werkers, de boathandling mensen. En tenslotte Rocas en Louis als jonge honden, maar tegelijkertijd bloedserius en fantastische zeilers. Een team dat echt voor de winst gaat. Maar het allerbelangrijkste is dat we straks in Gothenburg weten dat we er alles aan gedaan hebben...”*

STEFAN COPPENS - TEAM BRUNEL
ON BOARD REPORTER

‘SUPERGRAPPIG TOCH!’

Als we Stefan Coppens gekscherend de slechtste zeiler van Team Brunel noemen, is hij de eerste die dat lachend beaamt. Hij is dan ook niet aan boord vanwege zijn zeilende capaciteiten, maar omdat hij als On Board Reporter (OBR) verslag gaat doen. Toch is ook hij een zeiler...

“Wat ik zelf voor boot heb? Een Dufour 2800 die op de Grevelingen ligt.” Stefan lijkt zichzelf nog het meest te verbazen over de wel heel grote stap in zijn zeilcarriere. Zijn opmerkelijke verhaal begint in 2006 als TV Rijnmond hem als verslaggever/cameraman een opwarmer laat maken voor de Volvo Ocean Race die een paar weken later Rotterdam zal aandoen.

In etappeplaats Baltimore raakt Stefan zo in de ban van de race dat hij zijn naam bij de organisatie achterlaat. *“Als jullie ooit iemand voor aan boord zoeken, kun je me altijd bellen...”* Als de telefoon acht jaar later inderdaad gaat, hoeft Stefan niet lang na te denken. *“Supergrappig toch!”*

Stefan komt pas in een laat stadium bij het team. De OBR die Team Brunel aanvankelijk zelf heeft aangesteld voldoet niet aan de strenge criteria van de organisatie. Niet zo verwonderlijk dus, dat de beoogde vervanger al direct bij de eerste kennismaking flink door schipper en bemanning op de proef wordt gesteld.

“Ik kwam om zes uur ‘s ochtends aan en we gingen meteen drie dagen aan de wind zeilen. Ze hebben me echt het vuur aan de schenen gelegd...”

Tijdens de race mag de verslaggever niets doen dat met het zeilen van de boot te maken heeft. Hij is wel verantwoordelijk voor alle maaltijden, en dat is ingrijpender dan het klinkt.

“Bouwe hecht veel waarde aan de maaltijden. Hij heeft bepaald dat er na elke wacht van 4 uur eten en drinken klaar moet staan voor de mannen die van dek komen.” Hoe combineer je zoiets met slapen?

“Ik wil niet klagen, maar dat slapen is echt heel beroerd geregeld. Andere boten doen drie maaltijden per dag en wij zes! Dat houdt dus in dat ik zes keer per dag anderhalf uur met het eten bezig ben. Plus nog wat andere huishoudelijke taken betekent het dat ik al elf uur per dag in touw ben. En dan moet mijn eigenlijke werk nog beginnen. Ik ga bij elkaar echt niet meer dan vier of vijf uur per dag slapen...”

“Volvo stuurt de verslaggevers aan boord op pad met een flinke wensenlijst”, legt Stefan uit. “Ik moet elke dag 3 minuten tv produceren, 5 tot 10 goede foto’s maken en een artikel schrijven. Daarnaast gaan we ook nog met Endemol een eigen programma maken waarvoor ik materiaal in het Nederlands moet maken. En daar komen dan de wensen voor de sponsors nog bij!”

De omstandigheden waaronder hij moet werken, lijken in niets op zijn werkplek in Hilversum. In plaats van de bureaugrote montagetafel met zijn wandvullende monitoren, moet Stefan het nu met één notebook doen. En zijn comfortabele stoel is vervangen door een carbon zitje achter in de boot, waar hij door zijn lengte alleen opgevouwen in past. Stefan zit er niet mee, zoals hij nergens mee lijkt te zitten. *“Het is spartaans, maar toch is er geen mooiere plek op de wereld om te werken! Vind je ook niet?”*

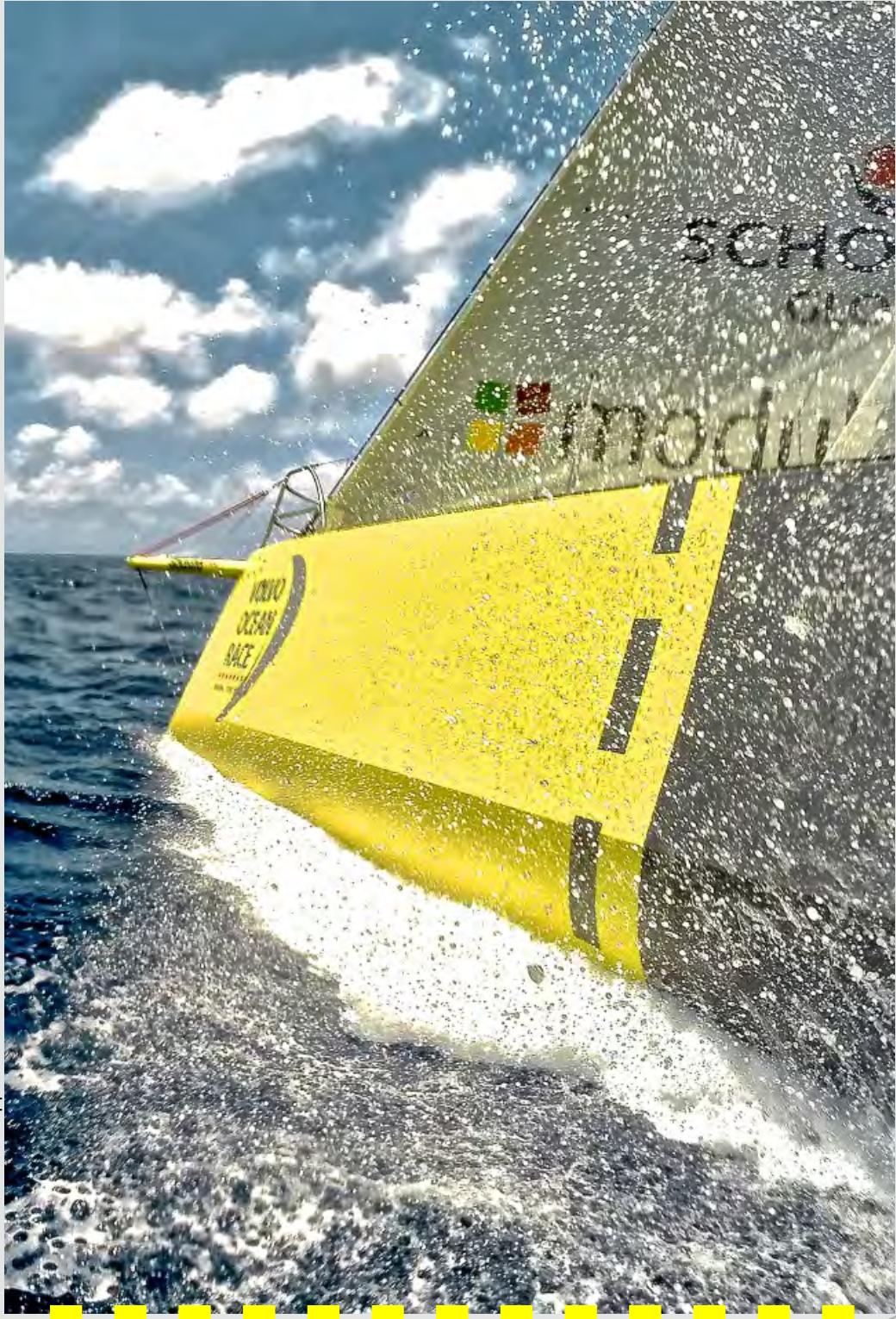
‘In principe ben ik een blok aan het been van die gasten...’

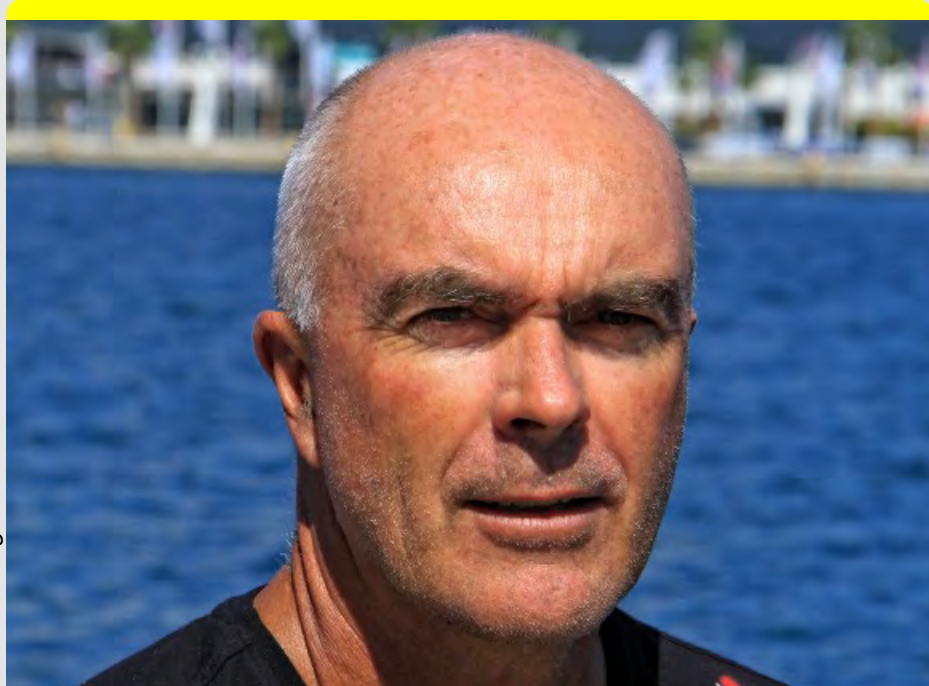
Ondanks zijn luchtige levenshouding is hij zich wel degelijk bewust van de moeilijke omstandigheden waaronder hij een topprestatie moet leveren.

“Aan boord ga je misschien maar op 60% van je kunnen werken. Dat betekent dat je wel een plan moet hebben. Daarom heb ik per dag uitgeschreven wat ik wil maken. Dat je ook kunt schakelen als je ziek, zwak en misselijk wakker wordt...”

“Of ik voor de bemanning niet vooral een indringer ben die gelegitimeerd in de weg loop? Dat is absoluut waar. In principe ben ik een blok aan het been van die gasten... Maar ik voel me volledig geaccepteerd door die jongens. Ze zijn superlief voor me! Ik ben echt onderdeel van het team...”

BOUWE BEKKING - TEAM BRUNEL
SCHIPPER

‘CONSTANT PRESTEREN...’

Voor schipper Bouwe Bekking is het de zevende keer dat hij aan de start verschijnt van de Volvo Ocean Race en zijn voorganger de Whitbread Round the World Race. Nog nooit was zijn invloed op de campagne zo groot als deze keer. *“Een belangrijk verschil is dat ik samen met Gideon en Gerd-Jan een van de initiatiefnemers ben. Dat betekende dat we ons ook met de financiën en het interesseren van sponsors moesten bezig houden. Bij de Spaanse teams was dat minder het geval, maar ook toen gaf ik al in een vroeg stadium richting aan de campagne. Wat dit voor mij vooral bijzonder maakt, is dat we voor Nederland varen en dat we weten hoe belangrijk dat is voor de toekomst van het Nederlandse zeilen.”*

Dat Team Brunel zich zo nadrukkelijk met zijn Nederlandse identiteit presenteert, uit zich in veel aspecten, maar gek genoeg veel minder in de samenstelling van de bemanning.

“Ik had gedacht dat er meer Nederlanders aan boord zouden zijn. Voorop stond echter dat we het sterkst mogelijk team zouden samenstellen. Dat was ook de wens van de sponsor. We wilden absoluut de beste mensen op bij elkaar brengen.”

Dat hij die niet in Nederland vond, vindt Bouwe geen veeg teken.

“Ik denk niet dat de Nederlandse zeilerij zich zorgen hoeft te maken. Er is veel talent en de manier waarop onze campagne leeft zal zeker nieuwe mensen inspireren. Als voldoende jonge zeilers de stap willen maken, denk ik dat het in de toekomst vast wel goed komt.”

Dat hij daar zelf een rol bij speelt sluit Bouwe niet uit: *“Waarom niet? Ik zeg niet dat dit mijn laatste race is, maar ook als dat wel het geval is, zal ik daar toch op een of andere manier wel bij betrokken zijn. Waar ik kan helpen zal ik dat zeker doen...”*

Bouwe maakt er geen geheim van dat dit keer alleen de eindoverwinning telt. Dat het waarschijnlijk zijn laatste kans is, motiveert hem alleen nog meer. Toch blijft hij voorzichtig. *“De concurrentie is sterk, maar ik denk dat we een goede kans maken. We hebben een goede campagne, een sterk team en een uitstekende voorbereiding...”*

“Of tactiek in een race met identieke boten belangrijker is dan lange-termijn strategie? Ik denk dat het er nog altijd vooral om gaat dat je de boot zo hard mogelijk weet te laten gaan. Maar ook dat je je goed weet te positioneren. Ik heb veel vertrouwen in de kennis van navigator Andrew Cape gecombineerd met mijn eigen tactisch inzicht en een team dat de boot hard kan laten gaan...”

Dat een team nog altijd een heel eigen route kiest terwijl de andere zes boten bij elkaar blijven, sluit Bouwe allerm minst uit. *“Ik verwacht zeker dat zoiets zal gebeuren, alleen zullen wij dat waarschijnlijk niet zijn. Wij zullen geen grote risico’s nemen. Deze race gaat gewonnen worden door het team dat het meest constant vaart. Als je in alle etappes in de top drie weet te finishen maak je een goede kans op de eindoverwinning...”*

Veel teams zijn erg laat aangehaakt. Gaan we dus pas over drie etappes de echte krachtsverhoudingen zien? *“Dat denk ik zeker niet. Ook die teams bestaan uit topzeilers. Ik verwacht dat we vanaf het begin allemaal dicht bij elkaar zullen liggen. Zeker in licht weer. De echte verschillen zul je gaan zien tussen 15 en 30 knopen wind. Dan kunnen er flinke snelheidsverschillen ontstaan...”*.

‘Ik had gedacht dat er meer Nederlanders aan boord zouden zijn...’

Ook Bouwe vragen we of er nog momenten van ontspanning zijn. En ook voor hem is dat een aspect dat niet bij de race hoort.

“Voor mij telt alleen: de boot zo hard mogelijk te laten gaan; 24/7. En oordopjes is al helemaal niets voor mij. Je kunt benedende dingen vaak beter horen dan aan dek. Ik luister onbewust altijd naar een eventueel vreemd geluid. Eigenlijk ben ik dus altijd alleen maar met de race bezig... [Z]

PROTEST

PERIKELLEN

5

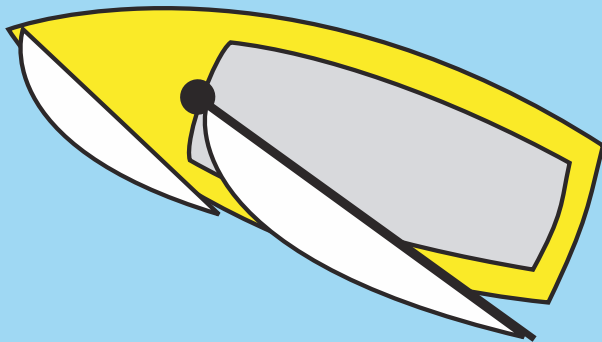
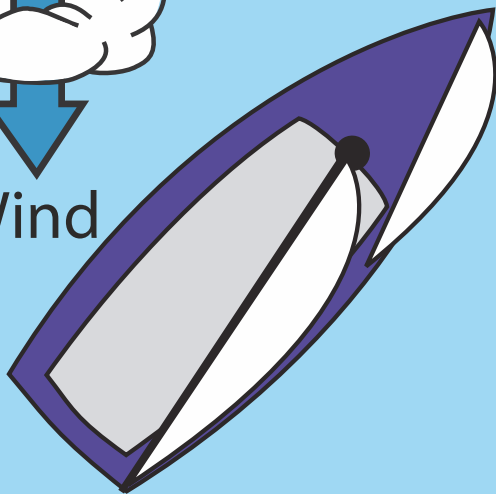
Het gaat er vaak verhit aan toe, na afloop van de wedstrijd.

Niet zelden wordt de strijd in de protestkamer beslist.

*Regeldeskundige Henk Plaatje selecteerde de meest voorkomende
protestsituaties en maakt ze ook voor de niet-zeiljurist begrijpelijk...*

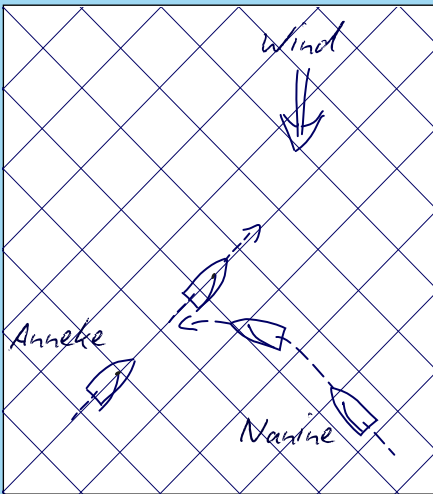
Wind

deel dit artikel
facebook

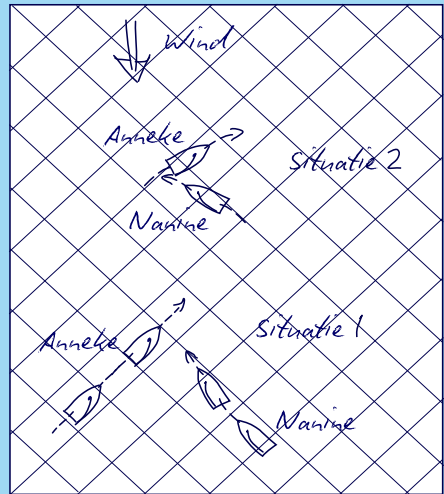
Een protestcommissie (PC) heeft meestal de situatie zelf niet gezien en moet aan de hand van de verschillende verklaringen de feiten vaststellen. Zelfs bij Regel 10, een boot die over stuurboord vaart moet vrij blijven van een boot die over bakboord vaart, kan dat erg lastig zijn. De volgende protesten van de schippers van **Anneke** en **Nanine** gaan hierover.

Het protestformulier van de schipper van **Nanine**:

In het eerste kruisrak voer Anneke vlak voor ons langs. We moesten afvallen anders hadden we haar geraakt.

Het protestformulier van de schipper van **Anneke**:

Wij voeren aan de wind over stuurboord en konden gemakkelijk voor Nanine langs. Omdat ze ging loeven konden we maar nauwelijks een aanvaring voorkomen.

HET VERHOOR

De aanwezige partijen hebben elkaars protestformulier niet gelezen. De voorzitter van de PC geeft ze de gelegenheid dat alsnog te doen. Het is verstandig om van tevoren een kopie van het protestformulier te vragen. Een goede voorbereiding op het verhoor kan het verschil maken tussen winnen of verliezen.

PROTEST PERIKELEN

De schipper van **Nanine** vertelt: "Wij voeren in het eerste kruisrak en kwamen **Anneke** regelmatig tegen, soms gingen wij voorlangs en soms zij. Op een gegeven moment was het te krap en ging **Anneke** vlak voor ons langs, we moesten afvallen en erachter langs varen om een aanraking te vermijden."

De schipper van **Anneke** heeft een geheel ander versie van de situatie. "Wij voeren over stuurboord en zagen dat we ruim voor **Nanine** langs konden. **Nanine** loefde eerst op en daarna viel ze af om achter ons langs te varen. Als ze niet had opgelofd waren wij er ruim voorlangs gevaren. **Nanine** wil niet achter ons eindigen en probeert nu op deze manier te winnen."

Nanine is het niet eens met de laatste opmerking: "Je moet een boot over bakboord altijd voorrang geven." **Anneke**: "Jij moet koers houden."

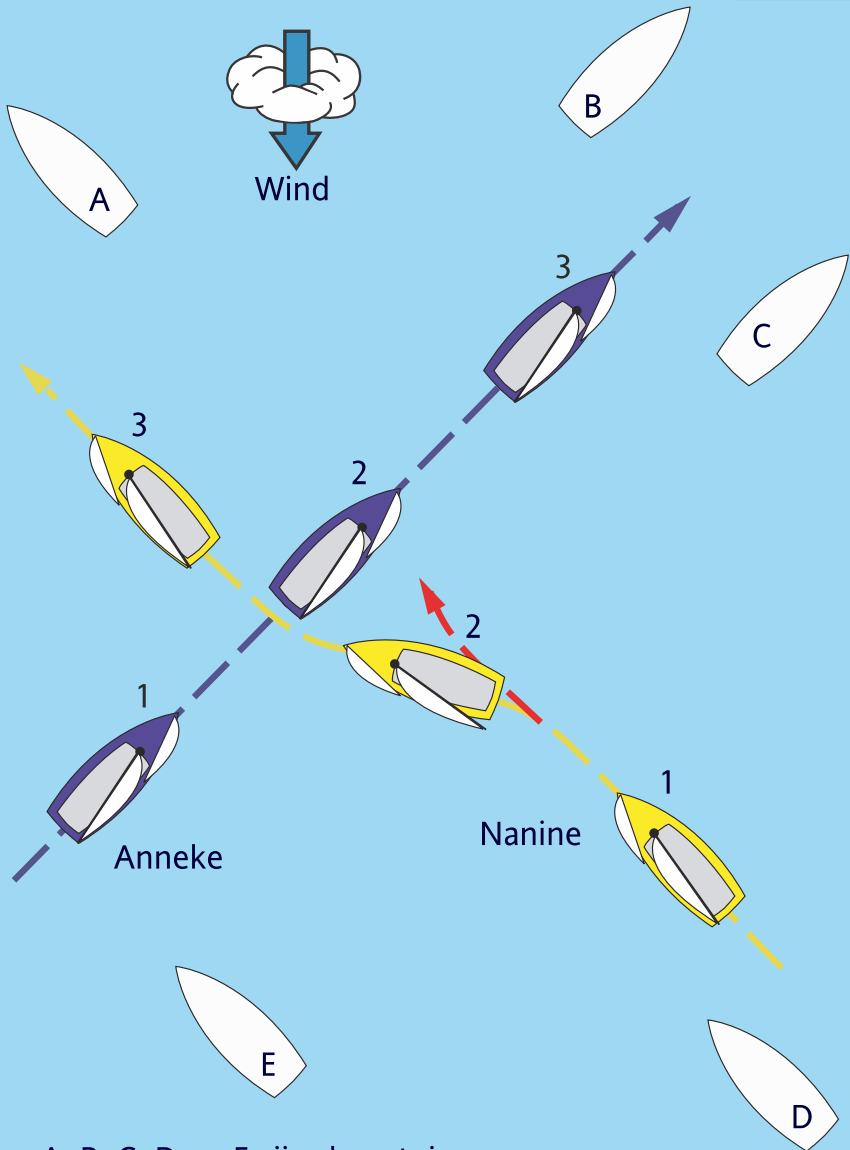
De voorzitter grijpt in voordat de emoties nog hoger oplopen en omdat dit soort discussies contraproductief zijn. Op een vraag van de PC geven beide partijen aan, dat de afstand tussen beide boten ongeveer een halve bootlengte was op het moment dat **Nanine** afviel en **Anneke** voorlangs voer.

Nanine wil een schriftelijke verklaring van een getuige aan de voorzitter geven. De voorzitter zegt dat alle aanwezigen het recht hebben om een persoon die een verklaring aflegt te ondervragen. Bij een schriftelijke verklaring is dat niet mogelijk. Bovendien kan deze verklaring de mening van de PC-leden beïnvloeden. De schriftelijke verklaring wordt niet geaccepteerd.

De getuigen die aanwezig zijn worden na elkaar gehoord.

Ze lagen op verschillende plaatsen in het veld en hebben de situatie pas

A, B, C, D en E zijn de getuigen

VORMFOUT

Een protest is alleen geldig als voldaan is aan de formele eisen zoals het zetten van een protestvlag, het aanroepen van 'Protest' en het op de juiste wijze invullen en tijdig indienen van het protestformulier.

PROTEST PERIKELEN

gezien op het moment dat er geschreeuwd werd en **Nanine** achter **Anneke** langs voer. Eén van de getuigen vertelt dat **Anneke** ook al een paar keer vlak voor hem langs is gevaren, zij zal het nu ook wel hebben gedaan. Geen van de getuigen heeft gezien dat **Nanine** eerst is opgelopen.

BERAADSLAGING

De PC moet in deze zaak vaststellen of **Anneke** Regel 10 (boten over verschillende boeg) of Nanine Regel 16 (Van koers veranderen) heeft overtreden.

De getuigen hebben aangegeven dat ze niet hebben kunnen constateren dat **Nanine** is opgelopen. Ze hebben pas naar de situatie gekeken toen **Nanine** al achter **Anneke** langs voer.

Bij het beoordelen van de situatie moet de PC nagaan wat de getuigen hebben kunnen zien.

Het hangt sterk af van de afstand en de plaats waar de getuigen lagen op het moment van het incident. Getuige A en D hebben bijvoorbeeld de afstand tussen **Nanine** en **Anneke** nauwelijks goed kunnen inschatten. Getuige D kon wel goed zien of **Nanine** van koers veranderde. Kijk zelf eens naar de tekening op de vorige pagina en beoordeel wie wat gezien kan hebben; ook vanaf een afstand en achteromkijkend.

In de praktijk komt het heel vaak voor dat een boot over bakboord, soms onbewust, gaat loeven.

De meerderheid van de PC-leden is er in dit geval niet van overtuigd dat **Nanine** is opgelopen.

In het Case Book van de ISAF staan voorbeelden hoe een PC moet

beslissen in voorkomende gevallen. Case 50 stelt dat een over stuurboord liggende boot moet aantonen dat een boot over bakboord niet had hoeven afvallen. Dat heeft **Anneke** niet kunnen aantonen.

Omdat de PC van mening is dat **Nanine** is uitgeweken en omdat zij sterke twijfel had of **Anneke** er voorlangs kon, moet **Anneke** mede op grond van deze Case worden gediskwalificeerd.

De Protestcommissie stelt de volgende feiten vast.

- **Anneke** en **Nanine** varen in een kruisrak naar een bovenwinds merkteken.
- **Nanine** vaart aan de wind over bakboord.
- **Anneke** vaart aan de wind over stuurboord.
- Als **Anneke** op een halve bootlengte voor **Nanine** langs vaart, valt **Nanine** af en vaart achter **Anneke** langs.
- Geen van beide boten neemt een vervangende straf.

CONCLUSIE EN BESLISSING

Anneke is als boot over stuurboord niet vrij gebleven van **Nanine** die over bakboord voer en overtreedt daarmee Regel 10 (Over verschillende boeg). **Anneke** wordt gediskwalificeerd. [Z]

Dit is de laatste aflevering van de serie Protest Perikelen

MEER WETEN?

- Regels voor wedstrijdzeilen** - Het officiële reglement uitgegeven door het Watersportverbond
- Het Regelschrift** - De regels uitgelegd met veel illustraties
- ISAF Case Book** - www.isaf.org
- www.watersportplaatjes.nl** - De website van Henk Plaatje, de auteur van deze artikelenreeks

RM-1070 IN DE MAAK

De Franse werf RM-yachts timmert flink aan de weg en lijkt van de crisis weinig last te hebben. In de eerste zes maanden van dit jaar liepen er maar liefst 25 boten van stapel. De omzet en het aantal verkochte boten is inmiddels fors hoger dan aan het begin van de recessie in 2008.

Huisontwerper Marc Lombard tekende de opvolger van de succesvolle RM-1060. De nieuwe 1070 kreeg een langere waterlijn en dubbele stuurwielen in plaats van de helmstok. Door de enorme breedte van 4 meter heeft de boot veel volume.

Zoals bij de andere modellen wordt de romp gemaakt met een gegalvaniseerd stalen frame en watervast verlijmd multiplex, epoxy verzadigd en aangevuld met geweven glasvezelmatten. Het dek is van polyester. De boot kan behalve met de standaardkiel worden uitgerust met de bijzondere bi-kiel van 1,68 meter diep of met een hefkiel met een diepgang tussen de 1.15 en 2,92 meter. In december is bouwnummer 1 klaar. Importeur Holland Marine Hardware meldt een prijs vanaf € 186.00 www.rm-yachts.nl

MAIDENTRIP BREEHORN 31

Begin dit jaar werden de mallen van de Victoire 933 aangekocht door Breehorn. Na een paar fikse ingrepen aan de romp, zoals het weglaten van de scheg en veranderen van de romp/dek verbinding, is de eerste Breehorn 31 een feit.

De werf in Woudsend heeft ook het interieur een facelift gegeven. Zo is er een strak teak in het interieur verwerkt en zijn er minder lijsten en latjes gebruikt. De bestaande indeling met de dubbele achterkooi en toilet aan de stuurboord achterzijde is wel gehandhaafd. De romp en het dek zijn nu in sandwich vervaardigd en het nieuwe balansroer is gelagerd in rollagers. De boot heeft inmiddels zijn maidentrip gemaakt en de bouwers melden dat het stuurgedrag is verbeterd ten opzichte van de oorspronkelijke Victoire. www.breehorn.nl

NIEUWE 36 VOETER VAN J-BOATS

Na de succesvolle introductie van de J97E en de J122E komt J-Boats in 2015 met de J112E. Het is de bedoeling dat deze 36 voeter goed uit de verf komt bij wedstrijden en ook geschikt is voor de jaarlijkse vakantie met het gezin. De computerte-

keningen van het interieur laten inderdaad een zeer complete boot zien, met ruimtelijke witte wanden en veel daglicht door de raampartijen in de romp. De notenhouten tafel, kombuis en kastjes zorgen toch voor een prettig warme sfeer. Hoe de nieuwe J bij wedstrijden uit de voeten gaat komen weten we pas volgende zomer als de eerste 112E in Nederland verschijnt. www.jboats.nl

---

LEERZAME OVERSTEEK

Het Belgische ATC Cruise Travel organiseert een bijzondere Atlantische oversteek op de imposante vijfmaster *Royal Clipper*. Zowel amateurzeilers als professionele schippers kunnen tijdens de trip van Barbados naar Malaga de Belgische

brevetten Yachtman en Yachtnavigator behalen. Onderweg wordt ook les gegeven om een professioneel STCW brevet te behalen, plus de bijkomende kwalificaties als operator van de nautische zend- en ontvangstapparatuur (GMDSS) en EHBO op zee. De lessen worden verzorgd door de Hogere Zeevaartschool Antwerpen.

www.cruisetravel.be/yachtmanbrevetten

NAUTISCHE SPREEKWOORDEN

Vechten tegen de bierkaai, met de kloten voor het blok staan, poolshoogte nemen, geen zee gaat hem te hoog... Allemaal gezegden, spreekwoorden en uitdrukkingen die vandaag de dag nog worden gebruikt en die een nautische oorsprong hebben. Mick Verbrugge verzamelde meer dan 250 in zijn 128 pagina's tellende boek 'Nautische spreekwoorden'.

De uitdrukkingen zijn gerubriceerd naar hoofdstukken als 'kapitein en leiderschap', 'beste stuur-lui en management', etc. en daarbinnen naar verschillende paragrafen. Deze uitgave lijkt een prima decembercadeau voor zeilende managers. Verkrijgbaar voor € 9,99 via je lokale boekwinkel, www.bol.com of www.managementboek.nl.

OMVORMER EN LADER

WhisperPower heeft de Supreme Combi sinus omvormer/acculader op de markt gebracht.

Het apparaat levert 230 Volt sinus spanning vanuit de 12 V boord accu en maakt het daardoor mogelijk om zonder walstroom elektrische apparaten aan

boord te gebruiken. Dankzij de ingebouwde drietrapslader kan de Supreme Combi de accu ook weer bijvullen, via walstroom of 230 V generator. Er zijn twee modellen: met een omvormervermogen van 1000 W en een acculader van 40 A. En een zwaardere versie van 2000 W vermogen en 55 A lader. Prijs vanaf € 675. www.whisperpower.nl

ZEILEN ZONDER ZORGEN

Een groep bootverhuurders wil zeilen goedkoper maken door het aanbieden van een zeilabonnement. Er zijn negen locaties en per locatie kun je een keer per week varen. Zo kun je dus elke dag zeilen. Voor een Polyvalk kost dat jaarlijks € 395. Kies je voor een Fox dan ben je € 595 kwijt. Combineer je beide boten, dan zeil je een jaar lang voor € 645. De negen zeillocaties zijn verspreid over het land, van Friesland tot Limburg.
www.vaarzonderzorgen.nl

NIEUWE LEMSTERAAK

De Nederlandse Lemsteraken-vloot is uitgebreid met de VA 219. De gloednieuwe roefaak *Marina Maria* werd afgelopen zomer opgeleverd door Scheepsbouwers Maritiem in Werkendam. Eigenaar/opdrachtgever Walter Esch koos voor niet voor

een vissermanaak, maar voor een lange roef en een zeekuij. Martijn van Schaik van Seahorse Naval Architects maakte het ontwerp. Dat oogt klassiek en voldoet ook aan de eisen van de Stichting Stamboek Ronde en Platbodemjachten, maar heeft wel degelijk moderne technieken aan boord. Zo is de mast hydraulisch te strijken en is er waterstraal-boegschroef. De geprofileerde zwaarden zijn met behulp van een schroefdraad in lengterichting te verstellen. De voorstuwing is hybride.

www.descheepsbouwers.nl

NIEUWE KAARTEN BIJ STENTEC

Goed nieuws voor watersporters die hun vaarvakantie voor 2015 al aan het voorbereiden zijn. De 2015-edities van diverse kaartensets zijn reeds te koop, waaronder de populaire DKW 1800-serie en Vaarkaart Nederland. De 1800-serie omvat het IJsselmeer, Wadden, Noordzeekust, Maasmond en Zeeland. Stentec voorziet deze sets van de nieuwste edities en organiseert wekelijks BaZ-updates. Voor navigatie op de tablet is er de nieuwe WinGPS Marine-app met AIS-ondersteuning. Op een touchscreen is het eenvoudig een route uit te zetten en aan te passen. De 2015 edities zijn verkrijgbaar via Google Play en als gratis upgrade bij de 2014-edities in Stentec's online shop. Dit betreft de 1800-serie, Vaarkaart Nederland, de Duitse- Bocht en Oostzeekust, de Engelse Oostkust en alle kaartensets van Imray en Delius Klasing. Deze kaartensets zijn zowel voor WinGPS op de PC, als voor de WinGPS Marine-apps op de navigatietablet. www.stentec.com

---

BLUE PETER WATERSPORT

Bart Prins neemt per 1 januari 2015 de watersportwinkel Vrolijk Watersport Uitgeest over en gaat verder onder de naam Blue Peter Watersport. Blue Peter is gevestigd in Jachthaven Zaadnoordijk aan de Lagendijk in Uitgeest en biedt ruim 500 m2 aan accessoires voor zeil- en motorboten. www.bluepeterwatersport.nl

deel dit artikel
facebook

foto: © Zilt Magazine

Hood 32

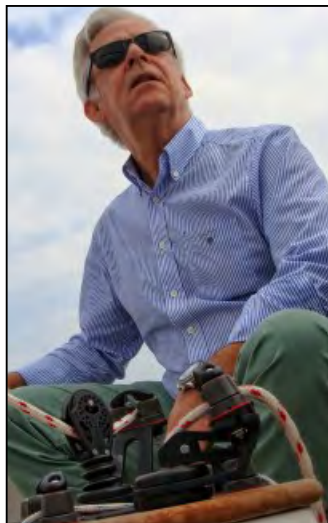
door de ogen van:

PRODUCTIE SJORS VAN DER WOERD

Geregeld stellen we op deze plek een nieuwe of bijzondere boot aan je voor. Een boottest is het niet. Onze eigen mening doet er niet toe. We nodigen telkens iemand uit die recht van spreken heeft. Een zeiler met ervaring in vergelijkbare scheepstypen en met affiniteit met de boot die we uitlichten. 'Door de ogen van...' noemen we dat. In deze aflevering stapt Paulus Mooyman aan het boord van de Hood 32.

Paulus Mooyman

PAULUS MOOYMAN (58) zeilt al sedert zijn derde jaar in een 16m2. Vanaf zijn tienerjaren combineerde hij lesgeven op de Wijde Aa met varen als maat in de bruine vloot. De laatste 20 jaar vaart hij fanatiek wedstrijd in de 16m2 Hij is voorzitter van de klasse-organisatie. Zijn dochters varen inmiddels in hetzelfde veld tegen hun vader. Paulus is eigenaar van Het Nautisch Evenementen Bureau.

SPORTIEVE HERENBOOT

Voor importeur Marc van der Kuur heeft zijn dealerschap van de Hood 32 meer met liefde voor mooie boten te maken dan met geld verdienen. Hij was al jaren op zoek naar de ideale boot voor zijn manier van zeilen. Het liefst maakt hij dagtochten, maar zijn droomboot moet ook geschikt zijn voor het varen op zee. In Nederland vond hij niet wat hij zocht. In Amerika, waar hij als piloot vaak komt, stuitte hij op de classic daysailer van C.W. Hood. Marc: "Ik was verkocht. Die lijnen, die lange overhangen, dat lage vrijboord, de hele uitstraling van de boot! Snel daarna vroeg ik weer een vlucht naar Boston aan en reed direct naar de werf in Marblehead, Massachusetts. Toen ik hoorde dat er nog geen importeur in Europa was, ging het snel. Binnen een paar maanden was mijn eerste Hood 32 in een container onderweg naar Nederland en startte ik als importeur voor West-Europa."

STILLE MOTOR

We treffen Marc en zijn boot bij een steiger aan de Wijde Ee bij Drachten. De plas ligt er rimpelloos bij. Paulus Mooyman wijst op een wolk waar zeker wind bij zal zitten, dus wat hem betreft kunnen we het water op. Zonder dat er iets van te horen is, varen we op de elektromotor het meer op. Marc heeft gekozen voor een zware motor met een prijzig Mastervolt Lithium Ion accupakket. “Achteraf had ik met de halve accucapaciteit kunnen volstaan, ik kan nu wel 6 uur motoren en dat doe je in de praktijk eigenlijk nooit.” Paulus vindt de elektromotor goed passen bij deze boot: “Een buitenboordmotor aan deze ranke spiegel zou echt geen gezicht zijn. Dit stille motoren is fantastisch, maar deze beauty moet natuurlijk vooral gezeild worden, dus hijzen maar.”

PITTIGER DAN GEDACHT

De beloofde wind brengt de boot onder een lichte helling en Paulus trimt vanuit zijn stuurpositie het grootzeil. “Mooi hoor, dat alles hier zo onder handbereik zit. De schootvoering is echt goed doordacht. Niet alleen de grootschoot komt hier uit op de verhoogde console voor de helmstok, ook de overloop en het achterstag kan ik hier

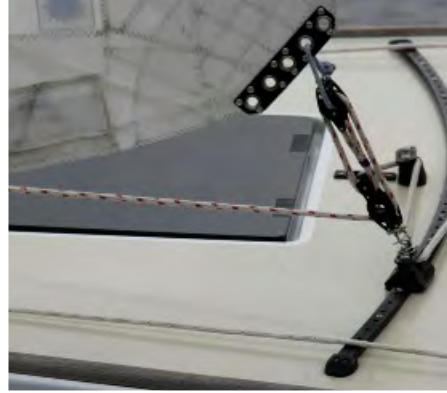

bedienen. Nog mooier zou het zijn als de trimlijn van de overloop van de zelfkerende fok ook op dit centrale punt zou uitkomen.” Marc legt uit dat de fok op een onderdeks gemonteerde roller draait en de schoot via een blok kort achter het voorstag onderdeks naar een rij klemmen voorin de kuip wordt geleid. Daar is ook de slede van de overloop te bedienen. Om zo weinig mogelijk lijnen bovendeks te hebben, lopen zelfs de schoten van de gennaker onderdeks terug naar klemmen in de rugleuning van de kuip. Paulus legt de boot scherp aan de wind en concentreert zich op de tell-tales. “Wat een hoog tuig zeg, echt heel wat anders dan dat lage zeil met gaffel op m'n 16m². Maar ik hoef hier niet lang aan te wennen. De boot stuurt prettig neutraal, 10 centimeter op je schoot is het verschil tussen loeven of niet loeven.” Als Paulus overstag gaat, zijn er geen extra handen van bemanningsleden nodig. De zelfkerende fok staat snel weer vol zonder dat iemand een schoot heeft aangeraakt. “Dit maakt het kruisen wel erg relaxed”, merkt Paulus op, “zelfs op dit smalle water, waar ik veel korte klappen moet maken. In je eentje varen is echt een peulen-

schil. En mijn eerste idee, dat dit misschien wel een beetje een bedaarde boot is, moet ik bijstellen. Ze zeilt pittiger dan ik dacht. Een klein zuchtje wind en ze loopt meteen.”

COMFORT

Marc vertelt dat het nog sneller kan als je voor het race-pakket kiest. Dan zijn roer en helmstok van koolstof en staat er in plaats van deze aluminium Seldén mast een carbon exemplaar met rod-rigging op dek. “Prachtig natuurlijk”, zegt Paulus, “maar of dat op zo'n boot als dit nou echt nodig is, vraag ik me af. Ik zeil zelf eigenlijk alleen maar wedstrijden en vind snelheid natuurlijk belangrijk, maar de Hood 32 lijkt mij meer een 'herenboot'. Kijk bijvoorbeeld naar hoe je hier zit. Heel comfortabel, op goede kuipbanken met een hoge rugleuning. Deze boot is perfect voor zeilers die snel, maar wel makkelijk willen varen. Actief buitenboord hangen is denk ik niet de bedoeling, door de verhoogde kuiprand zit je in het gangboord niet prettig. De kuip is wel lekker groot, met vier man op de bank aan de hoge kant zitten is geen probleem. Je zal weinig open boten tegenkomen waar je prettiger in zit dan hier.”

***‘10 centimeter op je schoot
is het verschil tussen
loeven of niet loeven...’***

KWALITEIT HEEFT ZIJN PRIJS

Als Paulus vraagt naar een prijsidee voor deze boot slikt hij even. Marc legt uit: “Een ton uitgeven voor een open boot zal zeker niet voor iedereen zijn weggelegd, maar in dit geval krijg je echt waar voor je geld. Met 10 meter is de boot om te beginnen al een stuk langer dan de meeste dagzeilers. En op kwaliteit wordt bij de Amerikaanse werf niet bezuinigd. De boot wordt niet in volglas gebouwd, maar in sandwich met een corecell kern en een vinylester buitenkant, niet alleen voor de romp, maar ook voor het dek. Ik durf wel te zeggen dat we lichtste boot van Nederland hebben in dit genre. En als er hier genoeg liefhebbers voor de Hood blijken te zijn, wil ik hem in Nederland gaan bouwen, dan vervallen de hoge transportkosten en de afhankelijkheid van de dollarkoers.” Paulus herkent de kwaliteit die in deze boot zit. “En er zal vast publiek voor zijn, misschien moet je de Hood eens een tijdje afmeren bij de Kaag of zo en je daar in the picture zeilen.”

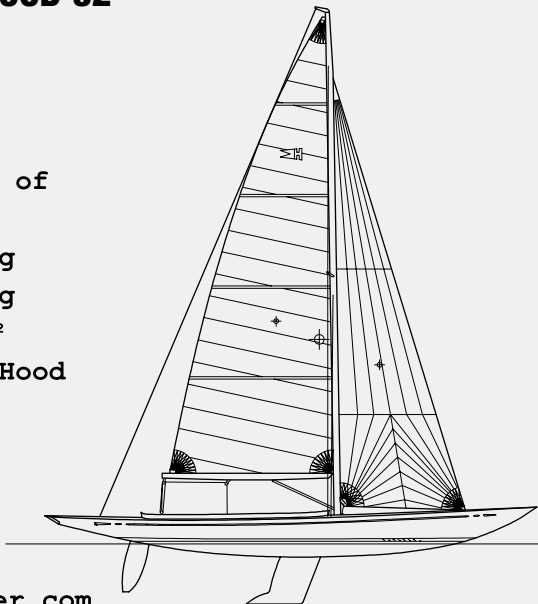
VEEL BEKIJKS

Marc stelt voor weer terug te gaan naar de steiger, maar Paulus maakt een klapje de andere kant op; “Wacht, ik wil nog even die vlag meepakken voordat ik m'n conclusies trek.” Behendig maakt Paulus nog een paar slagen zonder dat enige actie van andere opvarenden nodig is en dan gaat met een druk op de knop de elektromotor weer aan voor de laatste meters naar de steiger. “Ik heb genoten”, zegt Paulus, “bij de eerste blik vond ik het al een prachtige boot, die klassieke lijnen zullen veel mensen aanspreken. En de Hood blijkt ook een goede zeiler. Het gemak waarmee je in je eentje deze 10 meter lange boot vaart is opvallend. De ontwerper C.W. Hood is een telg uit de legendarische Hood familie, van zeilmakers, ontwerpers en America's

Cup zeiler, en je merkt dat die ervaring is gebruikt bij het bedenken van deze boot. De diepgang vind ik wel fors. Ik begrijp dat in Amerika de boot vooral op zee wordt gebruikt, maar in Nederland zie ik dat toch minder gebeuren, daar is een dagzeiler vooral iets voor binnenwater. Bij de ondiepe kiel versie lever je natuurlijk iets in, maar je vergroot daarmee wel je vaarmogelijkheden. En ik zie deze boot toch niet als een ultieme wedstrijdzeiler, zo is de Hood ook niet bedoeld. Ik blijf voorlopig nog actief in mijn wedstrijd-16m2, maar ik heb kennissen genoeg die al minder fanatiek zijn gaan varen. Voor sommigen van hen is een boot als de Hood 32 een prachtige keuze. Je houdt alles met gemak onder controle, terwijl je toch sportiever zeilt dan ik in eerste instantie dacht. Het is een prachtige 'herenboot' die veel bekijks zal hebben als je ontspannen je oude wedstrijdcollega's tegenkomt op de plas." [Z]

FEITEN EN CIJFERS HOOD 32

Lengte o.a : 9,88 m
L.waterlijn: 6,40 m
Breedte : 2,11 m
Diepgang : 1,22 m of
1,00 m
Waterverpl : 1281 kg
Ballast : 600 kg
Zeiloppervl: 26,5 m²
Ontwerp : Chris Hood

www.classic-daysailer.com

Parasailor ¹⁵
wél de snelheid,
niet het glazer!

overdruk
ventiel →

← 'zachte
zeillat'

stabiel van
70 tot 180
graden

← zonder
stress

zonder
boom →

boeg wordt gelift

www.parasailor.nl
Bomarine 085 4011579

TOOLUKA

Vaarvakanties op hoge breedte

Al uw lieren elektrisch?

Dat kan nu met de draadloze elektrische lierhendel

Bel voor informatie:
0654 363 092

of kijk op www.elektrische.lierhendel.nl

Vaar op zeker

Verzekeringen en financieringen

BEGIN HET SEIZOEN MET SCHONE ZEILEN

De zeilen van uw boot hebben het zwaar; een zeilseizoen lang verzamelen ze de sporen van zon en regen, van zout en alg, van vliegen en spinnen... Om nog maar te zwijgen van vogelpoep, schimmel of vochtplekken.

Een bezoek aan onze website is de eerste stap op weg naar spierwitte zeilen of een brandschone buiskap.

Zeilenwasserij Holland
reinigen en coaten van zeilen

Kruitweg 4
3253 LH - Oudkoop
06 51255469

www.zeilenwasserijholland.nl

OCEANPEOPLE organiseert:

GB NL BE FR

CROISIÈRE BELLE-ÎLE 2015

Zeil mee met uw eigen jacht
35 dagen - 12 juli t/m 15 augustus

Yacht Service Visser
allround jachtservicebedrijf

DIESELTECHNIEK

foto: © bernanning Rafiki

KORAAL BIJ KLEIN CURAÇAO

Márlene Jacobs en Loud van Kessel van de *Rafiki* willen tijdens hun zomerstop op Curaçao toch af en toe de zee op. Een trip naar Klein Curaçao blijkt vooral de moeite waard door het prachtige koraal en de vele zeeschildpadden.

'DIT WILLEN WIJ OOK'

Marlene Jacobs en Loud van Kessel gingen het liefst met hun motor op vakantie, tot ze via een kennis in contact kwamen met de PZV, Philips Zeezeil Vereniging. Marlene: “Daarna nam zeilen snel een steeds belangrijkere plaats in ons leven in en in 1996 kochten we een Comet 800. Enkele jaren later kregen we de kans om als opstapper mee te zeilen van Madeira naar de Azoren en daarna stond het voor ons vast: dit willen wij ook.”

foto's: © bemanning Rafiki

GEEN HAAST

Loud vervolgt: “In 2009 hebben wij de *Rafiki* gekocht. Een Aphrodite 42 kits. Een degelijk Zweeds jacht met middenkuip. Eind augustus 2011 startte onze reis. Geen haast is ons motto.

Omdat we ergens vaak langer blijven dan de andere zeilers, varen we niet veel op met de Nederlanders die in hetzelfde seizoen vertrokken. In november waren de meeste daarvan al van de Canarische eilanden vertrokken, terwijl wij daar nog ruim twee maanden bleven. Ook de kleine eilanden zijn echt de moeite waard. Daarna zeilden we via Senegal en Gambia richting Kaap Verden. West-Afrika maakte indruk, de mensen daar zijn ontzettend aardig en je maakt snel contact.”

SEIZOENEN

Pas laat in het seizoen, in maart, begon de *Rafiki* de Atlantische oversteek naar Cayenne, in Frans-Guinea. Marlene en Loud zeilden daarna met stops in Iles de Salut en Suriname naar de Carieb, waar ze aankwamen toen het orkaanseizoen al voor de deur stond. Loud: “Daarom bleven we in het zuidelijk deel, dat blijft orkanen meestal bespaart. Bovendien is het er zo mooi, dat je er graag lang blijft. In december is het noordelijker ook weer veilig, toen deden we dat deel van het Caribisch gebied en ons zeilseizoen eindigde in Curaçao, een populaire plek voor de zomerstop. In 2014 concentreerden we ons op Haiti, Jamaica en Cuba, drie landen die dicht bij elkaar liggen, maar zo ontzettend verschillend zijn. Vershillend qua landschap, mensen en cultuur. Onvergetelijk was dat.”

GEEN IDEE

Nu ligt de *Rafiki* weer een paar maanden op Curaçao. Colombia en Panama staan nog op het programma. Marlene: “Onze plannen wijzigen te vaak, daarom kijken we niet verder vooruit. We hebben op dit moment nog geen idee of we het Panamakanaal door gaan, terug naar Europa of misschien rondom Zuid-Amerika zullen zeilen...” [Z]

colofon

Zilt Magazine is een uitgave van
Zilt Media Producties in Amstelveen

REDACTIE

redactie@ziltmagazine.nl

ADVERTEREN

AcquiMedia

info@acqui-media.nl

0184 481040

AUTEURSRECHT

De inhoud van Zilt Magazine mag op geen enkele wijze worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

bemannig

Zilt Magazine wordt gemaakt door:

Ruud Kattenberg

Sjors van der Woerd

Laurens van Zijp

Michiel Scholtes

Henk Huizinga

en talloze opstappers...

abonneer je gratis

